

CORREO Argentino Central (B. A.)
FRANQUEO PAGADO
Concesión Nro. 1585
TARIFA REDUCIDA
Concesión Nro. 216

SEMANARIO LITUANO, FUNDADO EN 1927.
DIRECCIÓN, REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

ATSKIRO NUMERIO KAINA 1 PEZAS
PRENUMERATA: Argentinoje 20 Arg. pezų metams.
Urugvajuje 5 Urugvajaus pezu.
VISUR KITUR 3 Am. dol.
ADRESO pakettimas veitui. RAŠTUS ir prenumera-
tas siųsti:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires
ASMENIAKAI KREIPTIS:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires

DIRECCIÓN POSTAL: Casilla de Correo 303, Bs. Aires

"LA VOZ DE LOS LITUANOS EN LA ARGENTINA"

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 316340

Nr. 921

Bs. AIRES KETVIRTADIENIS, KOVO 22 D., 1951 METAI — JUEVES, MARZO 22, 1951

METAI (AÑO) XXXII

EL JUSTICIALISMO DE LA NUEVA ARGENTINA

La Tercera Reunión Interamericana de Seguridad Social, que inauguró sus deliberaciones en la Facultad de Derecho y Ciencias Sociales el día 12 del mes en curso, deliberará hasta el día 27. Preside a la magna asamblea la presidenta de la delegación argentina la dignísima esposa del presidente de la república, señora Eva Perón. Todos los delegados de los países americanos, igual que los observadores llegados desde España y de Francia, en sus discursos elogiaron justamente a la gran obra social que realiza la esposa de primer magistrado.

En la sesión inaugural ha pronunciado el discurso el presidente de la república, general Juan Domingo Perón. Su exposición está contenida en toda su profunda e histórica significación social, el sentido humano y justiciero de la doctrina justicialista, que además de ser una doctrina es un mundo de realidades que logra, por imperio de esa indeclinable voluntad de acción que es el signo fecundo de un pensamiento generoso y de un esfuerzo creador, dar al hombre el rango de dignidad que constituye la suma y la síntesis de sus legítimas aspiraciones.

Nunca tuvo la palabra de un gobernante alcance más definitivo ni virtud más esclarecedora; porque el general Perón es justamente el hombre que ha dado formas concretas y perdurables a un programa que constituye el clave de la solución de los graves y angustiosos problemas en que el mundo se debate, que no son fruto de una época, sino la resultante de una realidad que ha ido configurando, con su lastre abrumador de injusticias, de menosprecio y de explotación sistemática del ser humano, la subsistencia dilatada de un régimen que negaba, por cálculo, por interés y por conveniencia, todo progreso social que se fundara en la justicia igualitaria y distributiva.

Con esa claridad de concepto y esa facultad expresiva que distinguen sus disertaciones sobre la que debe entenderse por genuina seguridad social y demostró como las experiencias argentinas, cumplidas bajo la fecunda inspiración del justicialismo — doctrina de amparo, de igualdad, de justicia, de seguridad social, — servían con su ejemplo, generosamente brindado a todos los pueblos, como la contribución argentina para construir en la humanidad futura el firme y sólido edificio de la paz laboriosa, salvación segura del odio que engendra las guerras. La solidaridad estrecha y firme en las comunidades humanas, bajo la protección de un régimen de justicia y de comprensión, aventará los riesgos de todo antagonismo; dejarán de parecer insalvables las diferencias sociales o ideológicas y la humanidad entrará en los cauces de una convivencia pacífica y de una cooperación fundadas en la fe y la confianza universales.

Este es el simple secreto de la seguridad social: el justicialismo. Esta palabra de la creación argentina encierra la solución del gran problema del mundo. El gobierno argentino ha realizado la obra, que puede estimarse prodigiosa en virtud de la rapidez con que ha promovido la transformación, de realizar la unión de todas las fuerzas del trabajo, subordinando la economía al interés social, sin obstruir el desenvolvimiento de aquella, antes bien estimulando su desarrollo constructivo. El justicialismo ha realizado el milagro de la Nueva Argentina.

SICILOMA PERRINKTI GENEROLĄ J. D. PERONĄ

Kongreso ir senato didžiumos biokal, darbininkų organizacijos, mokslo ir visuomenės grupių vadovybės savo susirinkimuose šio, kad 1952 metų rinkimuose Argentinos respublikos prezidentu vėl išrinkti generolą J. D. Peroną, naujam 6 metų terminui.

Reikšdamas sutikimą, prezidentas dėkoja jam pasitikėjimą reiškančiam visuomenėi.

— ARGENTINOS žurnalas „Mundo Deportivo“ 15. 3. 51 savo šimtajam numerį pasvėntė Pirmosios Panamerikos Sporto Olimpijadoms, įvykusios Argentinoje, aprašymui. Žurnalas 252 puslapių. Vieno egz. kaina \$ 5.

— ARGENTINOS vyriausybės įstatogose nuo 16. 3. 51 iki 19. 11 51 darbo valandos yra nuo 11 iki 18 v., nuo pirmadienio iki penktadienio imtinai.

— ARGENTINOS policija jau suėmė 14 sukčių, platinusių Kubeje padirbtus JAV dolerių šimtus.

Viso Pasaulio Spauda Gyvai Domisi Lietuva

Buenos Aires universiteto teisių fakulteto rūmuose nuo kovo 12 iki 27, 1951, vyksta Trečiasis Panamerikos Visuomeninio Saugumo Kongresas, kuriame su balso, bet be balsavimo teisės dalyvauja ir Prancūzijos bei Ispanijos delegatai. Šiam tarptautiniam kongresui pirmininkauja Argentinos respublikos prezidento žmona, ponė Eva Perón, kurią matome baltai pasipuošusi, vadovaujant šiam svarbiam kongresui. Sceną puošia visų kongrese dalyvaujančių tautų vėliavos.

Olimpijadai Praėjus Argentinoje

VISA ARGENTINA GERISI SAVO SPORTININKAIS

Pirmutinė Panamerikos Sporto Olimpijada, įvykusi Argentinos sostinėje, suteikė didelę garbę šiai svetingai šaliai. Minios žiūrovų sekė olimpijadoms eiga. Spauda ir radio visame pasaulyje skelbė visos Amerikos sportininkų rungtynių eigos rezultatus. Pats respublikos prezidentas su ponė Eva Perón asmeniškai stebėjo olimpijadoms eiga, sveikino laimėtojus. Sportininkai argentiniečiai savo laimėjimus skyrė prezidento ir prezidentienės garbei, kurių pastangomis taip didingai praėjo pirmutinė visų Amerikų sporto olimpijada.

Daugiausia garbės laurų laimėjo Argentinos sportininkai, tuomi įrodę visiems pasauliui savo išsitobulinimą, stiprumą, sveikumą ir ištvermę.

Štai vyriausieji laimėtojai: 42 kilometrų maratono bėgimą laimėjo Delfo Cabrera, argentinietis. 50 km. Šisto Ibanez, taipgi argentinietis.

200 metrų laisvo stiliaus plaukimą laimėjo Ana Maria Schultz, argentinietė.

300 metrų šaudimo iš šautuvo laimėjo Pablo Cagnasco, argentinietis.

5000 mt. bėgimą laimėjo Ricardo Bralo, argentinietis.

Olimpijadoms gimnastų nugalėtojai argentiniečiai.

Šaudimo iš revolverių čempionatą laimėjo argentiniečių komanda.

Dviratininkų čempionas Antonio Gimenez, argentinietis. 4000 mt. kelyje, taipgi nugalėtojai argentiniečiai.

Fiorete čempionai Felix Galimi ir Elsa Irigoyen, argentiniečiai.

Ieties metimo nugalėtojas Ricardo Heber, argentinietis.

Ristynių: vidutinio svorio nugalėtojas Leon Guenutt, argentinietis; sunkaus ir pusiau sunkaus svorio čempionai Uliseses Martorella ir Adolfo Ramirez, argentiniečiai; plunksnos svorio, Omar Blebet, argentinietis. Teniso čempionės Mary T. de Weiss ir Felisa P. de Zappa, argentinietės, Enrique Moresa, nugalėtojas pavieniu, argentinietis.

Yachtos sporto čempionai broiliai Castex, argentiniečiai.

Šaudimo iš šautuvų rinktinė, olimpijadoms čempionas, argentiniečiai.

Bokso olimpiniai nugalėtojai: lengvojo svorio, Oscar Galardo; pusiau sunkaus, Rinaldo Ansotoni; plunksnos svorio, Francisco Núñez; vidutinio svorio, Ubaldo Pereyra; gaidžio svorio, Jorge Vertone; musės svorio, Alberto Berenghi — visi argentiniečiai.

IRANAS SUVALSTYBINO NAFTOS INDUSTRIJĄ

Kovo 15, 1951 Irano (Persijos) parlamentas vienbalsiai nutarė suvalstybinti visą naftos industriją. Parlamentas (persiškai — majlis), nutarimą perdavė senatui.

Pusė Irano naftos versmų priklauso Anglijos kapitalui. Anglijos ministras Teherane įteikė protesto notą Irano vyriausybei. Persija — turtingiausia šalis pasaulyje petroleo versmėmis.

Anglijos darbielių vyriausybė savo šaly suvalstybino didžiūmą sunkiosios industrijos įmonių. Irano žygis anglus palieka be reikiamo naftos kiekio.

Neseniai nužudytas premjeras Razmāra buvo priešingas nacionalizavimui, bet nužudžiusis nacionalistas, kaip ir rusų bolsėvikai siekė nacionaliavimui.

STALINAS VĖL KARIA SAVO KARININKUS

Londono spaudoje rašo, kad slapta radio stotis, vadinamoji „Laisvoji Rusija“, pranešė pulkininko Kolocho-rovo ir kapitono Gikiševio pavarde kaip pakartų Sovietų karininkų. Ešą dėl pasireiškusių bruzdėjimo prieš Staliną rusų armijoje, šį kovo mėnesį jau pakartą 14 karininkų.

— VOKIETIJOJE VYKSTA RUSŲ KARIUOMENĖS PRATIMAI, SKELBIA ASSOCIATED PRESS. SAVO KONTROLIUOJAMOJE VOKIETIJOS ZONOJE RUSAI TURI NUO 250.000 IKI 300.000 RANDONARMIŲČIŲ.

JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTYBĖSE 150.000.000 GYVENTOJŲ

JAV gyventojų surašymas vyksta kas 10 metų. 1940 metais JAV buvo 131.669.275 gyventojai. Balandžio mėnesio, 1950 metų cenzo daviniai pasiekė 150 milijonų.

Oficialus cenzas prieš 10 metų lietuvių skaičių ėymį 394.811, bet lietuvių teigia, kad mūsų brolių skaičius JAV siekia pilną milijoną žmonių.

Po milijoną skaito suomiai ir ukrainiečiai, bet oficialiai pirmųjų yra 284.390, o ukrainiečių cenzas rodo tik 83.600.

Latviai mano, kad jų JAV yra 100.000, bet cenzas rodo tik 34.656.

Lenkai mano, kad jų yra 6 milijonai, rusai teigia, kad 7 milijonai rusų, bet cenzas lenkų priskaito 2.905.859, o rusų tik 2.610.244.

— MANDŽIURIOJE esanti rusų partarėjų grupė pasidariusi tokia skaitlinga, kad, faktiniai, rusai ėmė valdyti tą teritoriją, skelbia Reuterio telegrafo agentūra.

— ANGLIJOS vyriausybė deda pasitangas paverkti Italiją, kad ji teisingai tartusi su Tito vyriausybė dėl Triesto.

SOVIETUOSE PRIBRENDEŲ PERVERSMAS

Konstantin Boldyreff, prieškomunistinio rusų veikimo vadovas Vasingtone pareiškė, kad dar niekuomet nuo 1917 metų Rusijos liaudis nebavo taip pasitraususi sukilimui, kaip dabar.

Ešą vėrėnais paversti Rusijos ir bolševikų okupuotų šalių gyventojai nėra retkarčiai, bet išgrista „Amerikos Balso“ radio pranešimus ir masiniai pradeda netikėti savo diktatorikos valdžios propagandą.

Be to, daug Rusijos karių, pamatę po antrojo pasaulinio karo darbininkų gyvenimą rusų okupuotose kraštuose, grįžė Rusijon papasakoja saviems, kaip kitur žmonės gyvena, kol raudonosios skėrės jų neužima.

Visa tai ūgdė nužmoginto sovietinio piliečio nepasitenkinimą Kremliaus po nu sauvale.

Boldyreff tvirtina, kad labai greitai ateity kilsianti revoliucija Rusijoje ir ji nušluosianti Stalino kiliką, kaip kad savu laiku Kerenskio vadovaujami žmonės nuvertė supuvusių caro režimą. Per 33 metus bolsėviki valdžia suponejo ir galutinai išsigimė.

KINIJOS KOMUNISTŲ VADAS SUNKIAI SERGA

Iš Pekino sugrįžę Kantonan Kinijos komunistai pasakoja, kad generolas Mao-Tse-Tung sunkiai serga.

Komunistinės Kinijos kariuomenės eilėse jaučiamas nepasitenkinimas savo vadovybe, kadangi ji, tarnaudama Rusijos imperializmui, kinečių verčia kannuolių mėsa, be atodairos siūsdama Korėjon, iš kurios didžiūma visiška išsugrįžta.

— ANGLIJOS u. r. ministras, Ernest Bevin, sulaukęs 70 metų amžiaus, pasijautė pavargęs ir resignavo. Jį pavaduoja Herbert Morrison.

LYDYS, GULBĖ IR VĖŽYS PARYŽIUJE

Visiška „nesikilnojimo“ keturių didžiųjų konferencija Paryžiuje. Sovietų atstovas Gromyko, kaip savu laiku Litvinovas Tautų Sąjungoje, veidmainingai siūlo „nusiğinkluoti“ visiems keturiems“. Siūlo nusiğinkluoti, bet anaipol nesutinka, kad tarptautinė demokratinių valstybių komisija nuvyktų Rusijon pasižiūrėti, kaip Stalino karalystėje tas žmoniskas pastilymas vykkinamas.

Nei Vokietijos, nei Italijos, nei Austrijos klausimais demokratija negali susitarti su Rusijos imperialistais, kurie nei girdėti nenori apie patitrunkimą iš jų užgrobtų šalių.

Amerikiečių atstovai pakartotinai prašo rusus ne deklamuoti, bet realiai kalbėti.

REIKŠMINGA PAVERTGŲJŲ TAUTŲ LAISVĖS DEKLARACIJA

Vasario 11 d., 1951 m., Philadelphiaje, prie Nepriklausomybės salės ir Laisvės Varpo, plevesuojant tautinėms vėliavoms, šitų tautų buv. įvair. pareigūnai pasirašė vad. Laisvės Deklaraciją: Albanijos, Bulgarijos, čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Rumunijos, Vengrijos ir Jugoslavijos. Po deklaracija padėta apie 200 parašų. Rusų tautos demokratijos vardu savo parašą padėjo su drange 10 Sovietų paglemžtų rytinių ir centrinių Europos tautų atstovais ir Aleksandras Kerenskis.

Po akto pasirašymo, netoliese esančiame Benjaminio Franklino vardo viešbutyje, buvo suriušti pietūs, kuriuose dalyvavo apie 300 tremtinių ir įtakingų amerikiečių politikų. Pirminkavo buv. JAV ambasadorius Japonijai Mr. Grew. Visų tremtinių vardu kalbą pasakė vengrų atstovas, mons. Bela Varga, kuris šį deklaracijos pasirašymą palygino su 13 pirmųjų Amerikos valstybių, sudariusių patį pirminį JAV branduolį, „Nepriklausomybės Deklaraciją“ pasirašymu prieš 175 metus.

Ypač reikšmingą kalbą pasakė Pensilvanijos un-to galva, buv. respublikonų pretendentas į JAV prezidentus p. H. Stasenas. Jis pranašavo, jog šiam deklaracijos tekstui bus lemta čia mimimų 10 tautų netolimoj ateity suvaidinti tokį pat vaidmenį, kokį kad „Declaration of Independence“ yra suvaidinusi JAV.

Ta proga jis taip pat prisiminė ir JAV tenkantį atsakingumą už sovietinio imperializmo glostymą Teherano, Jaltos ir Potsdamo sutartimis, tokiu būdu palaidojant teisingos taikos galimumus, kurie iš tikro buvo taip arti. Kalbėtojas teigė, kad atstovai tų 10 tautų, kurie pasirašė minimąją deklaraciją, dabar pavadintą „Declaration of the Aims and Principles of Liberation of the Central and Eastern European Peoples“, žino, jog ne dėl jų kaltės visa taip blogai susiklostė, jog laimėjus karą betgi nebuvo laimėta teisinga taika. Tačiau jis užtikrino, jog Amerika savo klaidas atitaisys ir reikė išistikinimą, jog amerikiečių tauta, savo abejų politinių partijų vedama, netrukus sudarys bendrą išlaisvinimo planą, kurį įgyvendinti paves karą vadui, laimėjusiam 2-ji pasaulinį karą.

Susirinkę tremtinių atstovai entuziastiškai plojo ponui Stasenui už jo brangų pažadą ir kupini vilčių, kad jiems teks matyti savo kraštus vėl laisvus nuo sovietinio slugociuo, išsikirtė namo.

Apie minimąją deklaraciją ir ta proga suruostas iškilms labai plačiai rašė amerikiečių spauda ir skelbė visų pasaulio kraštų radijai, tuo būdu dar kartą plačiai išgarsindami geležinės uždangos Rytuose prarytusius kraštus, tarp jų ir mūsų tėvynę Lietuvą.

SĄJUNGININKŲ KARIUOMENĖ PRIE 38 LYGIAGRETĖS

Pranešama iš Tokio, kad Jungtinių Tautų kariuomenė visiška prisitartino prie 38-tos lygiagretės. Amerikiečiai savo sąjungininkais vėl baigia išlaisvinti Pietų Korėją.

INS telegrafo agentūra skelbia, kad JT kariuomenė ėjo į Pietų Korėjos sostinę, Seul, nesutikdami komunistinės kariuomenės pasipriešinimo.

— BELGIJOS laivyno darbininkai išėjo streikan, reikalaudami algų pakėlimo.

SULAUKĖS 120 METŲ GAVO PENSIJĄ

Algerijos gyventojas Bereska Moktar šį mėnesį sulaukė 120 metų amžiaus. Jis dalyvavo Krymo kare ir gynė Paryžių nuo Prūsų 1871 metais. Dabar Prancūzijos vyriausybė jam suteikė senatvės pensiją.

Moktor jau apakęs ir beveik apleko negirdi, bet senų kareivių pasakas tu zinai pasakoja.

KAIZERIO RŪMAI

Buvusi vokiečių kaizerio rezidencija Bellevue rūmai vakarinėje Berlyno dalyje, per karą buvo labai apipiešti, apgriauti, išlupinėti net vanden tiekio vamzdžiai. Dabar, kiek patalpus, šiuose rūmuose įsteigta prieglauda benamiams.

LIETUVA STATOMA PAVYDŽIU DIDELĖMS TAUTOMS

„A. L. Balse“ jau buvo rašyta apie vieną Vasario šešioliktosios minėjimą įvairiose laisvojo pasaulio valstybėse. Dabar malonu pranešti, kad Prancūzijos, švedijos, šveicarijos, Vokietijos, Austrijos, Jungtinių Amerikos Valstybių ir Pietų Amerikos spauda labai palankiai komentavo tą minėjimą, reikšdama vilties, kad jau nebetoli tas laikas, kada lietuvių tauta atgaus savo laisvę ir nepriklausomybę.

Romos dienraštis „L'ora della Azione“, tarp kita, pareiškė, kad VLIK-as sudarytas iš įvairių partijų bei kovos organizacijų, vykdo parlamento funkcijas, o Vykdomoji Taryba — Vyriausybės, palaikydami artimą kontaktą su tebeveikliais užsienyje sa-vojo krašto diplomatinėmis misijomis ir rezistenciniu sąjūdžiu Krašto viduje. VLIK-as, kaip pažymi toliau laikraštis, 33-ies nepriklausomybės gyvenimo sukakties proga paskelbė viso pasaulio lietuvius atsiaukimą, ragindamas juos burtis vienon pasaulinė lietuvių bendruomenėi ir nesigallėti jokių aukų pavergtajai tėvynei išlaisvinti, taip pat apeliuodamas į Vakary demokratijas, idant galiausiai atsivertų akys, kas okupuotą daroma su pavergtųjų Pabaltijo kraštų gyventojais.

Antrajame straipsnyje apveljami pastiektieji Lietuvoje žemės reformos laimėjimai ir jos socialinė pažanga nepriklausomybės laikais. Kadangi žemės reforma šiuo metu aktuali taip pat Italijoje, tai straipsnyje netiesioginiai nurodoma, ko galėtų 44 milijonų italų tauta pasimokyti šioj srityje iš mažesnes lietuvių tautos.

KIEKVIENA LAISVA ŠALIS UŽ LIETUVOS LAISVĘ

Visa demokratinė JAV spauda plačiai rašo apie okupuotų pavrtuose esančią Lietuvą ir pažymi „Amerikos Balso“ darbą ir Vasario 16-tą masinių lietuvių susirinkimų priimtus nutarimus kovoti iki galutinio laimėjimo. „Eltā“ patiekia Čikagos dienraščio „Sun Times“ straipsnio vertimą, kuriame, tarp kita, sakoma, kad tas dienraštis, išsėdėjęs iš lietuvių masinio susirinkimo nuotraukas, pažymi, jog lietuvių iš naujo pareikalavo, kad rusai pasitrauktų iš Lietuvos. Svarbiausiu to masinio minėjimo kalbėtojai buvo senat. Dirksenas, miesto buras. Kennelley, Lietuvos konsulas Čikagoje dr. P. Daužvardis, J. Brenza, A. Oils ir dr. Grigaitis.

Lietuva reikalauja, kad Rusija tučtuojau nutrauktų naikinimo darbą ir pasitrauktų iš Lietuvos. Prieš 10 metų JAV aiškiai ir tvirtai pasakė už Lietuvos laisvę, štandien kiekvienu laisva šalis yra už Lietuvos atstatymą.

— BALF'o seime New Yorke perrinkta senoji vadovybė. Buvusis Liet. Raudonojo Kryžiaus pirm. Dr. Jasaitis tame seime nusiskundė, kad BALF'o pirm. kun. Končius parodė per daug sauvialavimo, partvarkydamas pašalpų dalinimą aplenkiant L. R. Kryžių. Po diskusijų, pašalpos dalinimą Vokietijoje vėl pavedė L. R. Kryžiui.

SENO AMŽIAUS ANGLIJOS RAŠYTOJAI

Neseniai miręs anglų rašytojas Bernard Shaw 26. 7. 50 buvo sulaukęs 94 metų amžiaus. Šios sukakties išvakarėse per 7 dienas parakė komediją ir ruosė stambų scenos veikalą. Jį aplankė filmų direktorius Gabriel Pascal, pagaminęs daug filmų pagal Shaw veikalus.

Poetas ir rašytojas Hilatre Beloc, sulaukęs 80 metų amžiaus, į savo pasveikinimą iš Shaw gavo tokį atsakymą: „Neabejoju, kad tu norėtai gyventi 100 metų, bet esu tikras, kad nenorėsi, kada sulauksi 94 metų amžiaus“.

VLIK'o IR VT PIRMININKO PADEKA

IŠTAIGOMS, ORGANIZACIJOMS BEI ASMENIMS, VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS ŠVENTĖS PROGA SVEIKINU SIEMS VLIK'ą — REIŠKIA. MA PADEKA.

M. KRUPAVICIUS, VLIK'o ir VT PIRMININKAS.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

Nepartinis, seniausias ir plačiausias skaitomas lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje

spausdinamas savo spaustuvėje

Prenumerata Metams:

Argentinoje 20 Arg. pezų

Urugvajuje 5 Urug. pezai.

Visur kitur 3 amerik. doleriai.

Raštas, pinigais adresuoti sekančiai ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS CASILLA DE CORREO 303, Bs. As

Redakcija ir Administracija Av. Boedo 737, Bs. As. Tel. 97-4444

KAS NEGERBIA SAVO, NETINKA IR KITIEMS

Lietuviai Penkiuose Kontinentuose

Keista... c Pasaulis Toks...

MAŽOSIOS LIETUVOS VARDŲ RUSINIMAS

Mažosios Lietuvos vietovardžiai yra grynai lietuviški. Net kai kurių valdžia nedrįso jų suvokti. Tik Hitleris be atodais viską vokiečių ir net gyventojams drausdavo pokalbuiose. Mažosios Lietuvos miestus, kaimus, kalnus, miškus, upes, ežerus vadinti jų tikrais vardais.

Stalino diktatūra seka hitlerinę pėdą pėdon. Čia paduodame miestų ir miestelių pavadinimus:

Tikrieji vardai: Taip surusinti: Angarapė — Ozerk, Beržkalniai — Kallinovskaja, Krantas — Zelenogorodsk, Dammava — Domnovo, Eitkūnai — Čkalov, Gerdava — Železnodoroznij, Gervakiemiai — Priezernskoje, Gilija — Svoboda, D. Bubainiai — Berežkovskoje, Didžgaudžiai — Krasnopolijskoje, Gumbinė — Gusev, Lazdėnai — Krasnoznamenask, Gastai — Slavak, Įsūtė — Černjachovsk, Kaliaučius — Kalliningrad, Kraupiskė — Bolšakovo, Kaukiemis — Jasnoje, Labgava — Poliesk, Laukininkai — Gurjevsk, Laukiškis — Saranskoje, Malviškiai — Majsokje, Nimerzatė — Majakovskoje, Laukuriai — Pionerski, Norkitai — Mežduretšje, Piliava — Baltijsk, Prūšų Ylava — Bragrationovsk, Pranyčiai — Slavjanskoje, Ragainė — Nieman, Rasytė — Riubatsi, Sentainiai — Timofejevo, Žiliai — Šilino, Tapiava — Gvardijsk, Tilžė — Sovjetsk, Ugenai — Matrososovo, Vėliava — Znamensk, Cintai — Kornevo, Skaistgirė — Furmanovo.

Taigi, ne tik plėšikavimo sritį Stalinas seka savo bendrą Hitlerį, bet ir sovietinio nacionalizmo atživių tieldu pusbroliai visiškai atitinka vienas antro idėjoms. Uždėjęs ant vokiečių sprando austrijokas viską vokiečio, o ant rusų užtęps gruzinas viską rusina. Tai visų išgamų dėsnys!

Nuo bendros taisyklės neatšilikio ir lietuviškas išgama Pilsudskis, pasižymėjęs lietuviško Vilniaus krašto lenkinimu.

LIETUVOS ūkininkai, suvaryti į valdžius dvarus apdirškė ir išbadė. Rusai skelbia kad iš mažų kolchozų padaryti dideli kolchozai valstybės duos milijoninius pelnus. Vienok juose dirbantį darbininkai paversti bėgėliais kumedišais, okupantų jėgomis baudžiauninkais.

BALFO pastangomis švedija priėmė iš Vokietijos keleto lietuvių ligoniu dšioviniuku. Ligonius žada priimti Olandija, šveicarija ir Airija.

ALT. VK. 8. I. 1951 įteikė JAV pareiškimą, pažymintį, kad neuztenka sudrausti komunistinį agresorių Azijoje, bet reikia išlaisvinti ir Baltijos tautas.

JAV lietuviai nusitarė Lietuvos laisvės vėjui 1951 metais sukelti 100.000 dolerių per AL Tarybą

PROF. J. KAMINSKAS, Tautos Fondo valdytojas praneša, kad Belgijos lietuviai per antrą 1950 metų pusmetį VLIK'o darbo paramai sudėjo 30.825 frankus.

INZ. K. PABEDINSKAS, gyvenantis Afrikoje Maroke, VLIK'o paramai paukauo 5.000 frankų.

DR A. GERUTIS šveicarijoje suregavo LB biuletenį „šveicarijos Lietuvių žinios“.

PROF. V. K. JONYNAS dirba kaip meno patarėjas prancūzų okupacinėje zonoje, Mainz.

PROF. J. KAMINSKAS, VLIK'o V. T. pirmininkas Vokietijoje, sunkiai serga.

su sandariečiais, nei pagaliau krikščionių demokratų „nesiklijuoja“ ir tiek!

Iš už Atlanto atvykę išmokslinti, nešimunu pagrindu, išdidūs, nauji atei vių nepalenkė senųjų darbuotojų — daugumoje savamokalių.

Apie tai mes čia pagalvojom, pagalvokim ir visai bendrai.

BUCHAROV, JEFREMOV, PISARIOV VALO KOMPARTIJA

Draugai Pervuchinai apsilankius Fabaltij, prasidėjo komunistų nerusų valymas. Rugsėdžio mėn. buvo tikrinami apskrity kompartijos sekretoriai. MGB valdininkai tikrino archyvus ir tarė administracijos tarnautojus, kurie nacių okupacijos laikais buvo pasilikę Lietuvoje. Maskvos archyvuose pasiskinus surastus 1940-41 m. bylos ir naujai pradėti suėmimai bei apklausinėjimai.

„Čistkai“ Lietuvoje vykdyti sudaryta tokia komisija: prokuroras Bucharov, valstybės kontrolės pareigūnas Jefremov, ministerio pirmininko pavaduotojas Pisariov ir MGB operatyvinis įgaliotinis Tarasov. Pastebėta, kad naujuose tardymuose nuolat klausia: ar turėjai pažįstamų, arba ar bent girdėjai apie saugumo agentus savo apskrity, Kaune, kituose miestuose, ir kur tardomasis gyvenė iki 1939 m.

Masėmis žmonių Neareštuoja

Rugsėjo mėnesį prasidėjo „Plechavičius banditų“ ieškojimas.

Spaliu pradžioje prasidėjo suėmimai. Klaipėdos krašte sumta apie 60 asmenų. Kauno apskrity apie 50, šiaurėje — Panevėžio srity virė 100. Šių kartų bolsėvikai naudojami pilnai išnagrinėtai ir suklasifikuotais Gestapo ir vokiečių civilinės administracijos archyvais.

Tardymai ir suėmimai vykdomi patylyomis, nepastebimai, ne masėmis.

Komunistas Niunka Krikavok Paleckį

Po to kai Niunka ir Maskvos kritikai visai spaudoje išbadė „prezidentą“ Paleckį, o Latvijoje „prezidentą“ Kirchnersteina — padėties „viešpačiai“ ilgai drėbėjo.

Atrodo, betgi, kad nutarta kol kas dar juos palikti vietoje. Bolsėvikai darsiek tikslu: kompartijos nariai dar uoliau vienas kitą seka ir skundžia.

KAD IR CARO LAIKŲ, BILĖ IS RUSISKO

Rašytojas A. Venclova iš rusų į lietuvių kalbą išvertė rusų rašytojo A. S. Puškino „Eugenij Onieginą“, „Boris Godunovą“ ir lyrikos rinkinį. Be to, A. Gribojedovo „Vargą dėl proto“, bolsėvikių poeto Majakovskio eilėraščių knygą, A. Tvardovskio poemą „Muravijos šalis“.

A. Churginas išvertė dar kartą į lietuvių kalbą šekspyro „Hamletą“, „Magbetą“ ir „Otelio“.

Ed. Viskantas ir toliau dirba vertimų darbu. Paskutiniu laiku išėjo iš spaudos jo išversti L. Tolstojaus raštai — „Karas ir Taika“ I ir II tomas. Nors Ed. Viskanta vis dėl to esąs geriausias tarybinis vertėjas vis dėlto negalėtinga bolsėvikių kritika pakaltina ir jį neretai „neteisingai“ perduodant tarybinių rašytojų mintis. Pasak „L.“ ir „M.“, jis dar turįs pagilinti rusų kalbos žinojimą.

Vyt. Petrauskas išvertė į lietuvių kalbą A. Tolstojaus trilogijos „Kancijų Keliai“ III tomą „Rūskanas Rytas“.

J. Avizionis išvertė iš rusų į lietuvių kalbą I. Turgenovo „Pavasario Vandenį“ (VII tom).

A. Kubilius išvertė lietuviškai kai kuriuos Turgenovo raštus. Bolsėvikių kritika jau ypatingai prikiša blogą rusų kalbos žinojimą.

V. Žingūdinis išvertė lietuviškai partiją paskyrė išversti kai kuriuos jiems palankesnių Vakarų klasikų raštus. Be ko kita Žingūdinis verčia Roman Rolano veikalą „Žanas Kristoforas“, kurio išėjo du tomai. Vertimo kalba betgi esanti gana skurdi ir nevisur gerai perteikia Rolano frazės intonacija. Esą surasta daug stilistinių ydų ir iškraipymų.

RAUDONŲJŲ KAREIVIŲ VARDŲ SKYRIAI

Paskutiniu metu Vilniuje įvyko „Laisvauoriškos draugijos armijai remti“ respublikinės tarybos pasitarimas, kuriame, pasak TIESOS, „diskusijų dalyviai nurodė į reikalingą laisvauoriškos draugijos darbą kolūkiose, dar labiau vystyti masinį sportinį darbą, kartu su politinėmis ir mokslinėmis žiniomis plėsti kariuomenės mokslo žinių propagandą“.

si rauloniosios armijos „myletojų“ draugija Lietuvoje turinti 1585 skyrius.

Kolchozai, kurie turi tik po 2 karves

TIESOJE skundžiamasi, jog Tauragės apskrity daug kur kolchozai nesirūpiną gyvulininkystės kėlimu. Visai eilė kolchozų turimi tik po 2 — 4 karves, gi 12 apskrityje esančių kolchozų visai nelaiko kiaulių.

Pasakoja apie Lietuvos rašytojus

Tėvynės Balse atspausdintas pasikalbėjimas su grožinės literatūros leidyklos vyr. redaktoriumi A. Zukausku, kuriame sakoma, jog esą ruošiamas išleisti visą eilę naujų knygų. Jau spausdinama T. Tilvyčio poema „Ušnyne“, kurią kolektyviškai iliustruoja dail. J. Kurkūnas, Mackevičius, Palaima, Kuzminskis ir juos dailininkas Jurėnas. J. Dovydatis naujai perdirbo ankščiau išleista savo romaną „Po audros“, kuris dabar pavadintas „Ivykliai Naujamiestyje“.

Nuomotoms išleisti „ruktinės“ Tilvyčio, Montvilos, Venčlovos ir kt.

Pradėta leisti „smetoniniai lal-kais“ kalintų asmenų kūryba.

Pastaraisiais metais nemaža keltavęs A. Venclova po „užsienio valstybes“ (Lenkija, čekoslovakija, Austrija, Vokietija). Dabar „Tiesos“ leidykla išleisdu jo kelionės aprašymus.

„Lietuviai bėga iš Amerikos“

Tėvynės Balse rašoma, jog lietuviai tremtiniai pradėjo bėgti iš Amerikos Kanadon, kad išvengtų šaukimo kariuomenėn.

MCSŲ KULTORININKAI TARP SVETIMŲJŲ

Dr. A. Maceina, kuris gyvena Freiburge, vasaros metu parašė naują didelį veikalą — studiją apie Solovjovo antikristą. Knyga pavadinta „Niekšybės paslaptis“ ir turės maždaug 300 pusl. ar daugiau. Dr. A. Maceinos ankščiau parašyta „Jobo drama“ jau spausdinama, o jo „Didysis Inkvizitorius“ leidžiamas vokiečių kalba.

Juozas Grinius neseniai baigė rašyti platų veikalą, nagrinėjantį vokiečių egzistencializmo filosofą Jaspersą.

Lapkričio 30 d. New Yorke buvo uždaryta amerikiečių skulptoriaus William Zorah paroda. Jis yra gimęs Lietuvoje. Jurbarke. Viena jo statula yra New Yorke Radio City.

šiuo laiku New Yorke valdina garsus anglų aktorius John Gielgud. Jis yra kilęs iš lietuvių Gelgudų giminės. Jo protėviai prieš šimtą metų išvyko iš Lietuvos.

Polyna Stoska sausio mėnesį baigė dainavo Barcelonos festivaly, Ispanijoje, Wagnerio operų vyriausias roles.

DAILININKA N. Savickaitė — Mockienė su savo vyru iš tremties atvyko Kolombijon.

IZ. VASILICNAS, žinomas smuikinkas, pasekmingai koncertuoja Kolombijos teatru scenoje ir radio stotyse, atvykęs iš tremties.

LEIDŽIA NUSIPIRKTI, PASKUI ATIMA

Lapkričio 18, 1950 Kauno ir Vilniaus gyventojams buvo pranešta, kad žiemės metu kiekvienas gali nusipirkti po 6 centnerius anglių.

trečią dieną po to, per lietuvių būtus perėjo specialios „apsilidimo komisijos“ su termometrais, kurie ir neapkęntuose butuose rodė 20 laipsnių šilumos. Ir... iš visų buvo konfiskuotos, argumentuojant:

„Negalime leisti, kad taip lengva-pėdiškai naikintumėt Taipok pramonę reikalingas anglis!“

INZ. PLJUS BIELSKUS

Sudaro planus ir vykdo Namų Statybą

TUYO 3055 — VAL. ALSINA

„LITUANO“

Pataiso - atnaujiną automobilius.

Moderniškos dirbtuvės savininkai SNIOKAS ir JANUŠAUSKAS

Paraguay 3891 T. E. 71-9182

JUSTO PALECKIO MISIJA OKUPANTAMS BAIGTA

J. Paleckis parašė knygą „Sovietskaja Litva“, kurioje valduoja lietuvių tautos praeiti. Rusų recenzentas A. Golubev'as „Izvestija“ Nr. 306 teigiamai įvertino tą knygą ir patsidžiaugė, kad Paleckis nuosekliai išdėstė istorinę Lietuvos praeiti. Praėjo metai ir staiga ta pati knyga pasidarė niekam netikusi ir pilna stambų klaidų. Lietuvos komunistų partijos CK sekretorius Viadas Niunka skubiai rašo naują šios knygos recenziją. Ją idėjo rusų žurnalas „Kultūra i žim“.

Niunka savo recenzijoje visiškai suniekina Paleckio knygą ir tuo pačiu patį Paleckį. Anot Niunkos, Paleckis, rašydamas apie lietuvių tautos laisvės kovas (mūšiskai tariant nepriklausomybės kovas), iškelė „vieningos srovės teoriją“, kuri yra viena labiausiai paplitusių formų buržuazinei nacionalistinei (mūšiskai tautinei lietuviškai) ideologijai paremti. Ir paaiškina, kas tai yra toji „vieningos srovės teorija“.

Tai esanti teorija, kuri teigia, kad Lietuvos laisvės kovose dalyvavo visa tauta, kad toje knygoje neminama klasių kova. Toks tvirtinimas anot Niunkos, esąs melagingas. Buržuazinės santarkos sąlygomis negali būti tautinės vienybės. Girdi, tą pačią, Paleckio išdėstyta teoriją, mėgina pratępti ir visi buržuaziniai nacionalistiniai išperos ir jų pakalikai. Atseit, ir Paleckis yra toks pat buržuazinis išpera. Paleckis, mat, užmiršo ir kaip visi kiti buržuaziniai istorikai Lietuvos nepriklausomybės pradžia iš nercijos susiejo su „Aušros“ pasirodymu ir Basanavičiaus var du. Tas Niunkai kaip tik labiausiai ir nepatinka. Basanavičius, kuris visai Lietuvai buvo tapęs patriarchu, Niunkai yra tik paprastas buržuazinės diktatūros steigėjas. Nepatinka Niunkai, kad Paleckis „Varpo“ žurnalą pavaizdavo kaip demokratinę linkmės organą ir pervertino visą Vinco Kudirkos sukeltą sąjudį.

Niunka tepripažįsta tik du istorinius vardus, tai esą... Leninas ir Stalinas.

Pastaroji Paleckio knygos recenzija neatsitiktinai susieta su valdžios viršūnių Estijoje, Latvijoje valymu. Estiškasis „paleckis“ apkaltintas apsilidimu, dingo, kaip įprasta sovietinė sistemoje tiems maurams, kada jų pasitarnavimas daugiau nereikalingas. Ir Latvijos „paleckis“, apkaltintas apsilidimu. Atstikimas su Paleckio knyga rodo, kad jo, kaip mauro, Lietuvos okupantams misija baigiasi.

KETURI KOLCHOZO VERGAI IR VIENAS KOSTIUMAS

Julijos Žemaitės vardo kolchozan prie Stačionų stoties sujungta iš valstiečių atimti 2.000 ha žemės. Vergy išaugintus runkelius okupantai gabenai į Panevėžio cukraus fabriką, o cukrų išveža Rusijon. Kolchoze dirba Kuzri Papolskio šeima: Tėvas su sūnum Jonu laukininkystės brigadoje, žmona prie veršų, dukytė prie kiaulių. Per metą laiko jie išplūša 900 darbo dienų ir už tai gauna 3,150 rublių ant visos šeimos, iš to vieno košiumo negali nusipirkti. Už sunkaus darbo dieną žmogus gauna 100 gramų cukraus ir po kilogramą rugių. Padarius atskaitymus, darbo žmogų tenka amžinai badauti.

Kolchoze yra 500 vištų, 221 karvė, 284 kiaulės ir 138 avys. Visa tai yra rusų valdžios nuosavybė.

Okupantų spaudoje rašoma kad to kolchozo knygvedis, Antanas Mickelinas, neblogai jaučiasi ir tvirtina, kad didžiausia kolchozininkų svajonė dastmūtį milijonierius. Kolchozo viršininkas, Ignas Songaila, jau gavo limuziną „Pobieda“, tuo tarpu darbininkai basi purvą braido.

LEIDŽIA NUSIPIRKTI, PASKUI ATIMA

Lapkričio 18, 1950 Kauno ir Vilniaus gyventojams buvo pranešta, kad žiemės metu kiekvienas gali nusipirkti po 6 centnerius anglių.

trečią dieną po to, per lietuvių būtus perėjo specialios „apsilidimo komisijos“ su termometrais, kurie ir neapkęntuose butuose rodė 20 laipsnių šilumos. Ir... iš visų buvo konfiskuotos, argumentuojant:

„Negalime leisti, kad taip lengva-pėdiškai naikintumėt Taipok pramonę reikalingas anglis!“

LIETUVIŠKA STIKLO IADIRBINIŲ PARDUOTUVS

Gaminama ir parduodama gražiausio stiliaus stiklai. Restoranams, viešbučiams, klubams, kavinėms, šeimoms pilnus jungtinius ir atskirus dalims.

Išnuomuojam plokščiams ir didžiuliams pokiliams.

SAVININKAI: P. VIDONAS, Dr. A. MASIULIS ir VL. PALAŠIONIS

Gatvė Zavaleta 551, T. E. 61-8765 ir Dr. Juan Madera 1694, T. E. 61-8690. BUENOS AIRES

St. Miščiukas.

B. SKIKAS LIETUVIŠKAS KNYGYNAS

Belkmenys Mokykloms

Prima „A. L. Balso“ pren. Comercio 4311 — Berisso, PUNGE

INZ. PLJUS BIELSKUS

Sudaro planus ir vykdo Namų Statybą

TUYO 3055 — VAL. ALSINA

„LITUANO“

Pataiso - atnaujiną automobilius.

Moderniškos dirbtuvės savininkai SNIOKAS ir JANUŠAUSKAS

Paraguay 3891 T. E. 71-9182

LIETUVIŠKA STIKLO IADIRBINIŲ PARDUOTUVS

Gaminama ir parduodama gražiausio stiliaus stiklai. Restoranams, viešbučiams, klubams, kavinėms, šeimoms pilnus jungtinius ir atskirus dalims.

Išnuomuojam plokščiams ir didžiuliams pokiliams.

SAVININKAI: P. VIDONAS, Dr. A. MASIULIS ir VL. PALAŠIONIS

Gatvė Zavaleta 551, T. E. 61-8765 ir Dr. Juan Madera 1694, T. E. 61-8690. BUENOS AIRES

„Keleivio“ bendradarbis iš Pitts burgho rašo, kad tame mieste lietuvių pinigais pastatytose parapijėse mokyklose ir gimnazijose visiškai nedėstoma lietuvių kalba. O katalikų savitraštyje „Lietuvių žinios“ jų red. St. Gabaliausko iškeltą skandalą su kun. Vilkutaičiu Clevelande, vadina asmeninio pobūdžio, bet ne ūminiu klausimo iš esmės. „Kaip danguje, taip ir ant žemės“:

„Dėl savo būdo stačioniškumo kun. Vilkutaitis pasako atvirai tą, ką kiti kunigai diplomatiškai nutyli, bet šiaip jau kun. Vilkutaičio parapija niekuo nesiskiria nuo kitų klebonų parapijų. Lietuviškos kunigijos Amerikoje tarpe Vilkutaitis yra taisyklė, o kunigai, kurie rūpinasi įskiepyti savo jaunuosius parapijonius pagarbą lietuvių kalbai, jų lietuviškai kilmę, yra išimtis.“

Jeigu „Lietuvių žinios“ taip klausimą būtų pastatiusios, joms tektų atiduoti kreditą už iškeliamą svarbus klausimo. Bet „L. Z.“ pasitenkino iškeliami vėsiuom kun. Vilkutaičio netinkamumo klebonauti, jo stačioniškumo ir jo visų išsireiškimų prieš lietuvius, ypač prieš naujai atvykusius lietuvius. Patį klausimą „Lietuvių žinios“ apėjo ir jo visai nepalietė.“

Kiti katalikiški laikraščiai „Vilkutaičio klausimą“ visai nutylėjo.

„Lietuvių žinios“, rašydamas prieš kun. Vilkutaitį, jį vadina „vienu tu, kurie visoklausiais būdais bando lietuvių vaikus nutautinti“. Idomu tame pasakyme yra „vienas tu“. Mat, tokių yra daug, Imkime Pittsburgho apylinkę, kurioje „Lietuvių žinios“ neva tai gina lietuvių parapijose, ką ten matome? Ar ten „lietuviškose“ parapijos mokyklose ir aukštes mokyklose yra dėstoma lietuvių kalba? Taigi, kad ne! Ne vienoj iš tų mokyklų lietuvių vaikų tėvai ne kartą yra pagėdavę ir daugelis jų labai norėtų, kad vaikai būtų mokinami ir lietuviškai.

Ivedimas lietuvių kalbos į parapijines mokyklas amerikoniškimo proceso nesulaukys. Būtu klaida manyti, kad dvi valandos per savaitę lietuvių kalbos mokyklų sulaukys jaunus žmones nuo įsiliejimo į bendrąjį amerikonišką gyvenimą. Bet šiekpijimas jaunims žmonėms pagarbos prie savo kilmės, prie savo tėvų kilnesniųjų tradicijų, išmokymas jų gražios lietuvių kalbos padarytų tuos jaunus žmones savarankiškesnius, daugiau pasitikinčius savimi ir jų tarpe mažiau bebūtu tokių neva „samerikonėjų“ bukasmegečių, kurie tariasi esą indonijai ir amerikoniškėni už amerikonus, o savo kilmės sarmatija, si, lyg tarsi jie būtų iš kokio tai bentkartiško kelmo išspirti. Tokie mažavertybės jaunimo slėgiami žmonės nėra joks indėlis į amerikonišką gyvenimą, o lietuviškam reikalui tokie žmonės yra didelis minusas.“

„VIENYBĖ“ SPRENDŽIA „DYPUKŲ“ PROBLEMA

Poeto J. Tysliavos redaguojamoji „Vienybė“ siemė mini 65 metų amžiaus sukaktį. Toji vėteriniskoji lietuviybės gavinimo tvirtovė plačiausia pasiekė naujų ir senų ateivių tautos klausimu. Parbrėžusi faktus, kad Australijoje, Anglijoje ir Kanadoje „dypukai“ sukūrė savo spautuves ir namus, šiaip pasisako apie tuos brolius, kurie prieš 2-3 metus atvyko į JAV:

„Na, o čia Jungtinėse Valstybėse, kur jau turime, kaip sakė paskutiniai daviniai, jau visus 24.000 naujų ateivių, nuo jie pastreiskė? Ką jie per tą patį laiką spėjo sukurti? Tuo tarpu, kai Australijon ir Kanadon tremtiniai vyko į miškus, kasyklas, cukrinių nendrių kirsti, ar gvydčių gaudyti, buvo surišti pasizadėjimais ir kontraktais tam tikrą laiką dirbti paskirtą darbą ir buvo priširti prie savo darbovietės, čia Jungtinėse Valstybėse jie buvo palyginti laisvi. O taip pat jie gyveno ekonomiškai palyginti daug geriau negu kitų kraštų nauji ateiviai.“

Ranką ant širdies padėję, jie turi sau patys prisipažinti, kad nėra jiems nuo ypatingai pasigirti. Čia jie rado ir didelę spaudą ir senas tvirtas organizacijas. Atrodo, reikėjo tik energijos ir darbštumo. Ir senieji Amerikos lietuviai jų laukė išskėtomis rankomis. Jie sakė: „Daugumas mūsų pavargo ir paseno. Eikit ir pavadokit mus“.

Bet... (bet ir trys tūkai — nustebėjimo ženklas). Nei viena politinė senųjų Amerikos lietuvių sukurtą organizaciją, nei viena draugija negali pasidžiaugti dariniu sugyvenimu su naujais ateiviais. Nei socialdemokratų, nei tautininkų, nei liaudininkų

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSŲ KALENDORIUS 1951 METAMS

Atspausstas Savoje spaustuvėje, duodamas nemokamai už 1951 metus apsimokėjusiems „A. L. Balso“ prenumeratoriams. Atskirai perkant, jo kaina \$2. Pasiskubinkite įsigyti šį vertingą metraštį!

Casa Musketas

Savininkas Adolfas Musketas. Sanabria 2790/92, Buenos Aires. Telefonas: 60-5948.

Parduoda ir išnuomoja pianus. Dirba naujus ir taiso Radio Aparatus. Parduoda lietuviškas ir įvairias plokšteles. Parduoda akordeonus — Visais muzikos instrumentų reikalais kreipkitės šion lietuvių firmos

Lietuviškų Dainų plokštelių galima nusipirkti „A. L. Balso“.

INZ. PLJUS BIELSKUS

Sudaro planus ir vykdo Namų Statybą

TUYO 3055 — VAL. ALSINA

„LITUANO“

Pataiso - atnaujiną automobilius.

Moderniškos dirbtuvės savininkai SNIOKAS ir JANUŠAUSKAS

Paraguay 3891 T. E. 71-9182

LIETUVIŲ KILMĖS TEORIJOS AMŽIU BŪVIJE

(Tęsinys iš Nr. 10 919 - to)

II. ROMANTIŲ PAZICIOS I LIETUVIŲ KILMĖ

XIX amž. pradžioje pasiekia ir Lietuvą naujas sąjūdis, romantiškas, vadinamas. Tai tautinio lietuvių atgimimo laikotarpis. Šitame laikotarpyje nepaprastai pagyvėja sudomėjimas Lietuvos praeitimi, lietuvių kalba, papročiais ir kitomis lietuvių tautinėmis savybėmis. Tas sudomėjimas didele dalimi turėjo patriotinį motyvą. Lenkų įtaka plito švietimui, kunigai, dvarininkai, nors ir buvo lietuviškos kilmės, bet buvo gerokai sulenkėję ar aplenkę. Miestuose, klebonijose ir dvaruose vyravo lenkų kalba. Lenkų įtaka negalėjo taip greitai įsigaleti; liaudies atsparumas buvo stiprus. Ypač didelė atsparumui pasižymėjo žemaičiai, kur net bajorai ilgai išlaikė lietuviškumą. Priėmė tą svetimą įtaką ir dvasia kilo reakcija. Pradėta kalbėti visą, kas lietuviška: aukštai vertinti lietuvių kalbą, išskirti garbingą Lietuvos praeitį, parodyti lietuvių liaudies dainų grožį ir t. t. Toliau tautiniam sąjūdžiui plisti turėjo nemažai įtakos aiškiai pastebimas kultūrinis pakilimas. Kultūros darbas tapo patriotine pareiga. Čia ir Vilniaus Universitetas suvaidino nemažą vaidmenį. Nors universitete nebuvo lietuvių kalbos katedros, nors dalis profesorių buvo aiškiai lenkiškai nusistatę, tačiau atsirado nemažai Vilniaus Universiteto auklėtinių ir šiai švietimui, kurie pradėjo tyrinėti lietuvių kalbą, papročius, Lietuvos istoriją, pradėjo kurti lietuvių grofinę literatūrą ir t. t. Ta literatūrinė veikla ypač gerai pasireiškia žemaičiuose. Net ir nelietuvių rašytojai imasi medžiagos savo kūrybai iš Lietuvos istorijos. Socialiniai santykiai taip pat turėjo tam tikras įtakas lietuvių tautiniam sąjūdžiui (Plačiau apie šį laikotarpį yra rašęs V. Maciūnas savo disertacijoje: Lituanistinis sąjūdis XIX amžiaus pradžioje. Susidomėjimas lietuvių kalba, istorija ir tautotyra. 1939, 344 p.).

Kiek šis tautinis sąjūdis buvo reikšmingas tautiniam lietuvių atgimimui, aiškiai rodo jo didelė įtaka vėlyvesnėms kartoms, ypačiai Aušros laikotarpiui, kada romantizmo paskielstos idėjos buvo kartojamos net dar su didesniu entuziazmu. Tačiau, deja, grynasis ir objektyvusis mokslas negalėjo įsileisti stiprių šaknų. Daugumas to meto tyrinėtojų, ypačiai lietuvių, dar tebejo humanizmo principais keltis. Literatūroje vėl išryškėja tos pačios lietuvių kilmės teorijos, dažnai stengiamasi jas net dar labiau išryškinti.

1. Ir Vėl Lietuvis Romėniškosios Kilmės

Ta pati romėniškoji lietuvių kilmės teorija tebepragunojama ir toliau. Vienas iš žymiausių lietuvių tautinio atgimimo kovotojų Dionyzas Poška (miręs 1830 m.) neabejojo Palemono pasakos tikrumu (pagr. Rozmyslania wieśniaka rolnika o Narodzie i języku Litewsko žmudzim etc. — Dziennik Warszawski 1829). Net dar daugiau: Lietuvos istorijos programose mokykloms Palemono istorija buvo dėstoma. Štai kaip atrodė 1823 m. Telšų gimnazijos Lietuvos

J. PUZINAS.

istorijos programa: „Abejotina kilmė iš herulių ar alanų — Videvutas kuria visuomenę — Palemono atvykimas — Valdžia jo ir jo įpėdinių Kūno — Živibunto — Kukaivaicio — Utenio — Rimgaudo — Lietuvos karaliaus Mindaugo — Tremio — Valstininko — Šventaragio — Germanto — Gligino — Romanto — Narimanto, kunigaikščių Giedraičių protėvio Giedriaus brolio, — Traidenio — Lauro (Liūtauro?) — Vytenio — Gedimino — Jaunučio — Algirdo — Jogailos — Kasimiero Skirgailos — Vytauto — Boleslovo Svitrigailos — Kasimiero Jogailaičio — Aleksandro — Zygimanto I — Zygimanto II — Augusto I — taip pat Lietuvos istorija su viešpatavimo metu“ (V. Maciūnas, Lituanistinis sąjūdis XIX amžiaus pradžioje, p. 214).

Bene plačiausias lietuvių kilmės klausimą romantizmo laikotarpyje yra palietęs istorikas Teodoras Norbutas (1784 — 1864), Vilniaus Universiteto auklėtinis. Nors jis specialybės buvo inžinierius, tačiau visą laiką domėjosi Lietuvos praeitimi. 1810 — 1811 m. visiškai apkurtes iš rusų kariuomenės išėjo atsargon ir apsigyveno tėvų paveldėtame ūkyje, šaukū k. Lydos apskr. Čia jis, berasidamas Lietuvos istoriją, pradėjo likusią gyvenimo dalį (plačiau žiūr.: Dr. J. Puzinas, T. Norbutas mūsų praeities tyrinėtojas. — Naujoji Romuva, 1936, Nr. 7, p. 149 — 152).

Norbutas tebetiki romėniška lietuvių kilmę, ir šiai teorijai susitvirtinti viename straipsnyje deda pasakojimą apie seną lietuvių dainą, kurioje būvisi minima šėgininkų keliuonė iš jūros Nemunu (T. Norbutas, Badanie starozytnosci Litewskich. Domnie mania o dawnych Litwinach. — Tygodnik Wilenski 1817 III p. 278). Jg. reiviai iš jūros plaukę Nemunu ir pasiekė Dubysą. Ten, išvydę šventyklą, keliauninkai iš džiaugsmo susukę sžadom. Iš to kilęs Sereždžiaus vardas. Toliau beplaukdamai Dubysa pavargę ir nutarę krante pasilsėti. Išlipę tarę „cze kyszem znaką“. Nuo to laiko ta vietovė bei miestelis vadinama Cekiške. Toliau keliauta didelėmis ir tankiomis gromis, susidurti su daugybe klifūčių ir pradėta abejoti ar yra galas? Ta vietovė ir iki šiai dienai vadinama Arlogala. Po ilgos keliuonės šėgininkai vis dėjo išėję iš miškų ir nudžiugę: bet yra galasi! Štai ir Betygalos pradžia. Aiški ir lengva etimologija (Idomu, kad ir S. Daukantai šį Norbuto pasaką patiko, ir jis tą ištraukė duoda savo veikalė: Darbay senuju Lituwju ir Zemayczju 1822. Spaudai paruošė Vc. ir M. Biržiška. 1929, p. 10).

Norbutas duoda ir daugiau pavyzdžių romėniškai teorijai įrodyti. Vienoje tariamoje rankraštinėje vokiečių kronikoje (T. Norbutas, Badanie starozytnosci Litewskich, I c., p. 279 — 280), parašytoje maždaug apie 1640 m., esą rašoma, kad Karaliaučiaus katedros archyvuose buvęs surastas kažkokio riterio Hans von Uldingeno atvaizdas su įrašu drobėje. Čia būvę rašyta, kad Hans von Uldingenas senoje prūsų šventovėje Rusnėje buvo suradęs marmurą, kuriame lotyniškai būvusi aprašyta Nemono iš Karago keliuonė, įvykusi apie 115 m. pr. Kr. Vėliau (1250 m.) riteris tą marmurą padovanojęs popiežiui Inocentui IV. Iš kur tą žinią Norbutas

buvo paėmęs, nepasakoma. Tai be abejo, Norbuto išgalvotas dalykas. Be to ir Prūsų inžinieriai Norbutui pasakoję, kad Berlyno muziejuje esąs 1775 m. ties Tilže surastas marmuras su įrašu, kuris taip pat turįs patvirtinti romėnų būvimą prie Nemuno. Ir šis tariamas inžinierių pasakojimas greičiausia yra Norbuto fantazijos vaisius. Arba vėl T. Norbutas yra išleidęs vadinamąją Bychovco kroniką, kurioje rašoma, kad dar Vytauto laikais lietuvių bajorai į pasiūlymus priimti lenkų herbų šiaip atsakę: lenkai būvę bajorai, todėl galėję pasiimti čekų herbus, betgi mes esame seni Romos bajorai (my — staraja šiaichta rymskaja), turime savo prosenų herbų ir mums nėra reikalo priimti svetimų (T. Norbutas, Pomeniki do dziejow Litewskich etc. 1846, p. 43 — 44). Tačiau ir Bychovco kronikos dalis yra Norbuto kūrinys (pagr. K. Chodyncki, Ze studjow nad dziejopisarstwem rusko Litewskiem. — Athenaeum Wilenskie, 1925, p. 388 — 401).

Taigi, Norbutas įvairiausiomis priemonėmis stengėsi išskirti senosios Lietuvos garbę. Jis savo darbe nevengė net ir klaidojimų, jei tik tai buvo naudinga ar reikalinga kuriai nors jo tezei paremti. Tačiau romantizmo laikotarpyje ir kitur sutinkame panašios ršties falsifikatų savo tautos garbei išskirti. Pristinkime kad ir garšųj čekų kariovo Hanka k falsifikatą, šis Prahos muziejaus bibliotekininkas 1817 m. tikino čekus suradęs viename bažnyčios bokšte dvyliką pergamentinių dokumentų, kuriuose aprašyti čekų tautos didvyrių žygiai. Visame krašte pasklidę garsus apie šį senacinę atradimą, sujudo čekai, atradę seniausius savo tautos kultūros rašytinius dokumentus. Greitai jie buvo išiešti čekiška ir išversti į vokiečių kalbą (V. Hanka, Königshofer Handschrift. 1829). Ilgą laiką niekas nė nemanė, kad šitie dokumentai galėtų būti netikri. Tik žymiai vėliau buvo nustatyta, kad šis rankraštis, vadinamas „Kralodvorski rukopis“, esąs paties Hankos parašytas.

Norbutas visuose savo darbuose, ypačiai savo 9 tomų Lietuvos istorijoje (Dzieje starozytne narodu litewskiego. I — IX. 1835 — 1841) stengėsi parodyti kiek galint garbingesnę ir garsesnę savo tautos praeitį, sukūrė jos mitologiją, senovės lietuvių raštą ir t. t. Norbutas didžiuliais tik nepriklausoma Lietuvos valstybe, nesurista su lenkais unijos varžtais. Tat puikiai charakterizuoja jo paskutiniai IX tomo žodžiai: „Parašiau istoriją iki to laikotarpio, kuriame lietuvių tauta nusilpo. Tolimesnį istorijos rašymą perleidiu Lenkų istorikams. Paskutinytis nepriklausomas Jogailaičių giminės Lietuvos mbonarchas Zygimantas mirė... ir aš lauziau savo plunksną ant jo kapo“ (T. Norbutas, Dzieje, IX, p. 492).

Ir Simonas Dankantas (1793 — 1864) tebetikiėjo Palemono pasaka; jis 1837 m. tebetvirtino, kad: „Senoviu senovie Lotniu kalba veinu ir tu pati su Letuwju ir Zemaitiu kalbu buvo...“ (Prasmą Lotniu kalbos, 1837, p. 3).

(Bus daugiau)

DVYLIKOS METŲ VAIKUI 10 METŲ KALEJIMO

Vokietijos rusų zonoje, Leipcige, septyni vaikai nutėsti sunkiųjų darbų kalėjimui už tai, kad jie naktimis lipindavo plakatus, kritikuojančius okupacinę rusų valdžią. Vienas dvylikos metų vaikas nutėstas dešimčiai metų sunkiųjų darbų kalėjimo. Jis rastas kalčiausiu už tai, kad jis nešiodavo viedrėlį su kiljais.

NAUJAS VERGIJOS PENKMETIS SOVIETŲ SĄJUNGOJE

Korėjos įvykiai Kremliu aiškiai parodė, kad III-jam pasaulio karui jie dar kaip reikia nepasirengę. Vakarams Korėja atidarė akis ir išaukė atitinkamą reakciją. To akivaizdoje Sov. Rusija, jau nevyriodama nieko į vatą, pradėjo savo ginklavimąsi, tam mobilizuodama savo pramonę, šalivas ir pavergtuosius žmones. Tas užsimojimas pavadintas nauju penkmečio (1951/55) planu. Pagrindiniai šio plano uždaviniai yra:

- 1) Plietimos sunkiosios pramonės didinam plieno gamybą iš 25 milijonų tonų iki 60 mil. tonų per metus.
- 2) Kėlimas žemės ūkio gaminių kiekio, kad užtektų ne tik vidaus suvartojimui ir karo atsargoms, bet kad galima būtų mesti ir tarptautinėm rinkon tokie kiekiai, kurie išauktų rinkos krizę.
- 3) Uralo ir Sibiro sričių pramonės išplėtimas sudarant atitinkamas žaliavų atsargas, epsaugotas nuo karo pavojų.
- 4) Strateginių geležinkelų tiesimas ir kanalų kasimas.
- 5) Ginklų pramonė (taip pat atominių ginklų gamybai) reikalingų elektros jėginių statyba.
- 6) Naftos gamybos išplėtimas, ypač Uralo ir Sibire.
- 7) Strateginių įrengimų stiprinimas Ukrainoj ir Krimo.
- 8) Transporto lėvių statybos plėtimas, pakeliant tonažą 1955 m. iki 6 milijonų Brt. (1939 m. buvo tik 1,4 mil. Brt.).
- 9) Medvilnės gamybos ir tekstilės pramonės plėtimas; batų gamybos didinimas; dirbtinio šilko ir kojinių gamybos plėtimas.

Moskvoje radijas skelbia, kad Kuibiševė (ant Volgos) jau pradėta statyti didžiulė elektrinė su 10 milijardų KW metinės gamybos. Panašios elektrinės rengiamos prie Stalingrado ir Turkmenijoje. Vandens keliams plėtimui užplanuota Baltoji (ne Baltijos) jūra sujungti su Kaspijos jūra, kurią toliau kanalais pratesti iki Afganistano ir į centrinį Sibirį, kuris būsiąs iriguojamas.

Kaip rodo plano apimtis, jam įvykdyti reikalingas milžiniškas kiekis darbo rankų. Jų dalis ateis iš kolchozų, kurių apjungimą pravedus žymi dalis kolchozuose dirbančiųjų neteks darbo. Tačiau žinant, kad bolševikinė sistemų vyriausias darbo jėgos tvarkytojas yra NEVD įstaiga, pigu suprast, kad šio naujojo penkmečio plano vykdymas, lygiai kaip kad ir prieš jį vykdytų penkmečiu, bus nuklotas milijonų ir dešimčių milijonų Sovietų Sąjungos gyventojų kaulais. Kad tas darbo jėgos mobilizavimas skandžiai naujomis deportacijomis palies ir okupuotuosius kraštus — abejoti netenka.

SIMFONIJŲ UZMUSANTI ŽMOGU

Jau kuris laikas, kaip švedijoje tvirtai tikima Čaikovskio 6 simfonijos „Patsetkie“ nelaimingumu, nes kiekviename jos išpildyme kas nors iš orkestrantų staiga miršta. Tas dar labiau pasitvirtino, kai neseniai, išplidant tą simfoniją, mirė kilmietis Ludwik Warszewski, grojęs orkestre jau 30 metų.

Griežiko mirtis yra tuo svarbi, kad prieš koncertą dirigentas buvo pareiškęs, jog jis nori įrodyti angli dirigentų klaidingumą, vadinant 6 Čaikovskio simfoniją „mirties simfonija“. Tačiau jam tai sugriauti nepavyko. S. B.

Kas Kaip Remia „A. L. Balsą“

P. P. VAITEKŪNAI IR SPAUDA

Buenos Aires provincijos mieste Florida gyvena ilgamečiai „A. L. Balsas“ skaitytojai Pranas ir Pranė Virbickaitė Vaitekūnai. Atsilankiusi redakcijon ponis Vaitekūnienė apsimokėjo „A. L. Balsas“ prenumeratą dviems metams \$ 40, „A. L. Balsas“ spaudos darbo paramai paaukavo \$ 30 ir už \$ 10 nusipirko knygų.

Tokios kultūringos lietuviškos šeimos yra vyriausias lietuviškas gailinimo laidas. Pagarba ir padėka joms!

PRENUMERATAS APSIMOKĖJO:

- Pranas Vaitekūnas ir \$ 30 aukų,
- Petras Girnius ir \$ 20 aukų,
- Jurgis Kasperaitis ir \$ 20 aukų,
- Kazys Marcinkevičius ir \$ 10 a.,
- Bronius Maliauskas ir \$ 10 aukų,
- Vincas Stundžia ir \$ 10 aukų,
- Sigitas Šaučiūnas ir \$ 10 aukų,
- Juozas Grilėuskas ir \$ 10 aukų,
- Stasys Danilaitis ir \$ 10 aukų,
- Bronius Bučinskis ir \$ 10 aukų,
- Antanas Malakauskas ir \$ 10 a.,
- Osvaldas Irišius ir \$ 5 aukų,
- Jonas Miliauskas ir \$ 5 aukų,
- Kajetonas Paukštė ir \$ 5 aukų,
- Antanas Glemža,
- Antanas Repečka,
- Kazimieras Mataitis,
- Kazimieras Norkus,
- Zigmas Kebaitis,
- Petras Vaicekonis,
- Adomas Retikevičius,
- Antanas Baronas,
- Jonas Stanulis,
- Ona Žukienė,
- Lūdas Pluščiūskas,
- Juozas Zelionis,
- Antanas Kaminskas,
- Joroslavas Kančys,
- Klemensas Balčiūnas,
- Petronėlė Remeikienė,
- Ignas Kurgonas,
- Henrikas Butkeraitis,
- Telesforas Mikalauskas,
- Jonas Gudauskas,
- Pranas Šalvaitis,
- Povilas Šakalys,
- Romaldas Šakalys,
- Jonas Jankauskas,
- Jonas Krutas,
- Stasys Tručionis,
- Stasys Jaras,
- Marytė Zygaite - Baluškienė,
- Antanas Jotautas,
- Antanas Petruskas,
- Antanas Gutauskas,
- Jonas Karužas,
- Jonas Kumėnas,
- Juozas Juška,
- Bronius Mazurkevičius,
- Jonas Tonkūnas,
- Petras Černius,
- Pranas Smalstys,
- Juozas Angustauskas,
- Julius Petronis,
- Julius Brazinskas,
- Albertas Irišius,
- Petras Lubuckas,
- Romaldas Narbutas,
- Andrius Čenys,
- Bernabas Blumbergas,
- Jonas Baliūkas,
- Elena Balčiūnaitė,
- Elena Balčiūnienė,
- Edvardas Radionovas,
- Valerija Girnyte,
- Petras Girnius (2),
- Juozas Rastenis,
- Juozas Lekstutis,
- Albinas Preikša,
- Pranas Trainauskas,
- Julius Asclia,
- Susiv. Liet. Argentinoje,
- Jonas Zinys,
- Adomas Reimeika,
- Jonas Vaičiulis,
- Pranas Makusas,
- Juozas Nemartavičius,
- Sav. Draugija „Neptūnas“,
- Povilas Vaskas,
- Balys Lukinskas,
- Jonas Saladzius,
- Juozas Martinkus,
- Juozas Duoba,
- Ona Kučerienė,
- Antanas Kažukauskas,
- Vincas Stagnūnas,
- Jonas Jacina,
- Kazys Jarušas,
- Antanas Šalčiūnas,
- Mečislovas Bytautas,
- Stasys Jackevičius,
- Petras Žvinys,
- Ona Kraniuskaitė - Dunaichuk,
- Bronius Zemaitis,
- Juozas Smalietis,
- Domas Andrėjaitis,
- Vincas Kuraitis,
- Juozas Norvaiša,
- Mykolas Judickas,
- Vincas Senulis,
- Elena A. Ešienė,
- Pilypas Vaitkevičius,
- Juozas Marcinonis,
- Juozas Radžiūnas,
- Povilas Vaskas,
- Balys Lukinskas,
- Jonas Saladzius,
- Juozas Martinkus,
- Teofilus Aliukas,
- Jonas Jankauskas,
- Juozas Milimavičius,
- Jurgis Stočkūnas,
- Sofija Brokienė - Tymczychn.

Spauda

ATSIŪSTA PAMINĖTI

* KARYS, Pasaulio Lietuvių Karių Mėnesinis žurnalas, leidžia ir redaguoja kpt. Sim. Urbonas, St. Butkus ir Aug. Astrauskas. 15C Steamboat Road, Great Neck, N. Y., USA. Metams 4 doleriai. Didžiama teksto atsako žurnalo pasikirciai. Yra sporto, juokų ir įvairnybių. Banguotų šypscny Babilone pasakoma.

Tam Ramyga — Detroitas, Tam bus Klyvlendas — saktai, Kaip seriuotasi bus, oi, tas Doleringas ir Okey.

* LATVIJA, vienintelis latvių žurnalas Argentinoje, Nr. 164 - tame talpina Latvių Sąjungos Argentinoje pirminko p. F. Gaišais atsisaukimą sukurti formalią Lietuvos — Latvių Vienybės Draugiją Argentinoje. Norincius prisidėti prašo kreiptis į Avenida Boedo 737, Buenos Aires. Šia proga mes pakartojame raginimą prie to darbo norintiems prisidėti lietuviams.

* ČESLAVO SASNAUSKO kūrniai: Kur Bėga Šešupė, Jau Slavai Sukilo, Užmigo Žemė, Karvelėli, Tu mano Motinėle, Vyrail ir kt., prof. Juozo Žilevičiaus redaguotus, išleido L. Voisiekaukas. Turi pavadinimą Lietuviška Muzika. Leidinio kaina pusketvirto dolerio. Parduoda Prof. J. Žilevičius, 166 Park Place, Elizabeth 1, N. J., USA.

* ŽINIOS, Brazilijos lietuvių savaitraštis 17. 2. 51 talpina platų mokytojo p. S. Bakšio aprašymą apie Lietuvos išėvių (paželvičių) Brazilijoje gimusių sūnų, Doktorą Horacio Lafer, kuris prezidento Dr. G. Vargo valdžioje yra visos Brazilijos finansų ministriu.

* ŠVEICARIJOS LIETUVIŲ ŽINIŲ, Nr. 1. Neregularūs leidiniai, 5 pusl. Pavyzdinai parinktas tekstas. Leidžia šveicarijos lietuvių Bendruomenės Valdyba. Redaguoja Dr. A. Gerutis: Spittelerstr. 23, Bern.

* LAISVOJI LIETUVA, skirta Vasario 16 paminėjimui, Nr. 48, Urugvajaus lietuvių Kultūros Draugijos organas, 14 puslapių. Šį numerį to neregulariai pasirodanti žurnalo išleido p. Julius Jazauskas.

* VIRIBUS UNITIS, parašė kroatų visuomenės veikėjas, žarko Vlaho, 32 pusl. Atspaudė „A. L. Balsas“ sapustuvė. Istorinių dokumentų rinkinys, įrodantis kroatų tautos teisę į nepriklausomybę.

* LAISVOJI LIETUVA, tautiškos minties mėnesinis politikos ir kultūros žurnalas, Nr. 113: 145 Harrison Str., W. Toronto, Ont., Canada.

ASTUOTI ASMENYS APSIMOKA 26 PRENUMERATAS

Kanados Toronto mieste yra vienas lietuviu savininko namelis (545 Indian Rd.), kuriame gyvena trys šeimos ir du viengungiai asmenys, iš viso astuoni suaugę asmenys ir vienas vaikas. Tačiau, pažūrėkime, kiek į tą namelį pareina lietuviškos spaudos egzempliorių. Štai, koks imponantiškas skaičius dienr. „Draugo“ 3 egz., „Tėviškos Žiburių“ 5 egz., „Nepriklausomos Lietuvos“ 2 egz., „Laisvosios Lietuvos“ 1 egz., „Darbininko“ 2 egz., „Aidų“ 2 egz., „Nemuno“ 1 egz., „Vienybės“ 2 egz., „Amerikos“ 1 egz., „Laiskų Lietuviams“ 1 egz., „Varpelio“ 1 egz., „Zvaigždės“ 1 egz., „Argentinos Lietuvių Balsas“ 1 egz., „Britanijos Lietuvis“ 1 egz., Brazilijos „žinių“ 1 egz., „Tėvynės“ 1 egz. Toks didelis spaudos egzempliorių skaičius, pereinas į vienus namus, ar tik nebus rekordinis? „Draugas“.

P. S. — O Argentinoje pasitaiko tokių namų savininkų, kurie pažymi „gabumu“ išsiuikt nuopremeravimų, nes „pasiskaito“ per nuomininko peš. — A. L. B. Red.

MOZERIS PASKYRĖ TRIS PREMIJAS

Lietuvis bankininkas Chicagoje, Juozas Mozeris, paskyrė tris premijas už geriausius straipsnius apie ryškiausią lietuviu asmenybę 1900-1950 metų laikotarpyje. Teisėjų komisiją sudaro konsulas Dr. P. Daužvardis, Dr. K. Drangelis, red. K. Kubaitis, Dr. O. Labanaukas ir prof. B. Vitkus. Premijos: 50, 30 ir 20 dolerių. Straipsniai neturi būti ilgesni kaip 4 puslapiai masinėlis rašto. Pirmam iki 1. 5. 51 „Draugo“ adresu: 2334 So. Oakley Ave. Chicago 8, Ill., USA.

San Francisco Solano

Geriausi Sklypai Prie Klm. 16

EKSKURSIJOS NUO „TULSA“ VYKSTA KASDIEN:

Viamonte 190, Buenos Aires

PARENKA - TVARKŲ C. BUIVIDAS

Planus ir Kainas Suteikia „A. L. Balsas“

Barracas rajone parduoda įgaliotinis PR. VASILIAUSKAS, Pinzón 932.

SUTAUPYSITE PINGUS JEIGU NUPIRKSITE NUOSAVYBĖ, KURIOS KAINA NUOLAT KILS!

NUSIPIRKUSIEJI PATARKITE SAVO KAIMYNAMS

Dėl kainų ir mokėjimo sąlygų kreipkitės laisvais arba asmeniškai darbo dienomis nuo 10 iki 12 ir nuo 17 iki 19 val. į nuosavybę skyrus vedėjų šiuo adresu: SR. ČESLAVAS BUIVIDAS, TULSA, VIAMONTE 190.

Pasiteiraukite ir pirkite dabar!

IR JUMS YRA GALIMAS

ĮVAŽIAVIMAS Į KANADĄ

jeigu turite darbo ir būto garantijas. Jis parūpina ir kitus reikalingus imigracijos dokumentus sutvarko

JONAS J. JUŠKAITIS

Teisinės — Kalbinės Pagalbos Įstaiga

907 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada

Pasaulis ir Moteris

MCSU LITERATŪROS DARBE MOTERYS IR VYRAI

Premijuotos Novelės

Chicago Lietuvių Literatūros Draugija perėmė metų gegužės mėnesį pasibaigusios konkursų, iš savo kulių lėšų už pirmąją premiją skirdama 50 dolerių ir kitas dvi mažesnes premijas.

Tinkami Teisėjai

Vos tikrai patyrėte, kad prof. Vincas Krėve-Mickevičius, jaunėms rašytojų kartos auklėtojas, pastebėjęs JAV, tuojau nutarė prašyti jį, kad sutiktų vertinti konkursui pristatytas noveles. Pirmosios dienos jam, kaip ir kiekvienam, yra nelengvos, jis užimtas įvairiais darbais, bet profesorius vis dėlto sutiko būti novelės konkurso teismo nariu. Vėliau kreipėmės į poetą Joną Aistį - Aleksandravičių ir rašytoją Antaną Vaičiulaitį. Jie taip pat sutiko. Iš savo tarpo draugija paskyrė Sonę Pipiraitę novelės konkurso vertintojų pirmininke. Teismo nariais paprašyti du Chicago kultūrininkai ponai Nora Gugienė ir p. Juozas Varkala. Sutvarkius visus konkurso reikalus, prašytų metų gegužės mėnesį buvo paskelbtos sąlygos ir visi kviečiami dalyvauti.

Nėra Dolerių

Spalio 15, 1950, C. L. L. D. pirminkas, žurnalistas Martynas Gudelis, atidavęs Draugijos posėdį pasakė labai reikšmingą kalbą, kurioje pastebėjo:

„Buvo kilusi mintis kreiptis į lietuviškas organizacijas. Bet vienos tetrūpiu vien politikos reikalais, kitos savisaipa, o trečioms rūpi sudaryti sąlygas smagiai laiką praleisti. Jų įstatymuose nieko nepasakytą apie lietuviškos literatūros reikalus. Buvo pakelta mintis kreiptis į lietuviškus biznierių, bet jiems šitie dalykai tuo tarpu dar nėra prie širdies. Didėsni amerikiečių korporacijos ir biznierių kultūros reikalams skiria didesnes sumas pinigų, turi sudarę sąmbius fondus, tuo tarpu lietuviai nieko neturi. Naudojant asmeniškas pažintis ir atskinant kelias valandas, gal būtų pavykę išsiderėti kelias dešimtis dolerių, bet vėliau būtų reikėję labai daug dėkoti ir visą gyvenimą būti dėkingiems. Draugijos nariams teko šiek tiek padirbėti, kad sudarytų reikalingą fondą. bet už tai taip gera, kad nereikia niekam dėkoti... Neturės dėkoti ir premijas ga vusieji, nei ir jie jas uždirbo.“

Teisėjų Sprendimas

Chicago Lietuvių Literatūros Draugijos novelės konkursui pakviesti teisėjai: Jonas Aistis - Aleksandravičius, Nora Gugienė, Vincas Krėve-Mickevičius, Sonė Pipiraitė, Antanas Vaičiulaitis ir Juozas Varkala, perskaitę ir palyginę konkursui atsiųstas 48 noveles, balsų dauguma nutarė skirti:

Pirmąją premiją „Srovės“ autoriui, pasirašiusiam slapyvardžiu Bala;

Antrąją premiją „Tau prie durų pasibėgs“ autoriui, pasirašiusiam slapyvardžiu Vyt. Aruodas.

Trečiąją premiją „Ežausai savo kaltę išpirkti“ autoriui, pasirašiusiam slapyvardžiu A. Rymantas.

Konkursui pristatyta ir daugiau novelių, kurios gali lygintis su kitomis kalbomis spausdinamais šios rūšies literatūros kūriniams. Neturėdami premijų kitiems autoriams, teisėjai, balsų daugumos nutarimu, pataria išspausdinti:

- Klaudijono „Paskutinį išsivietinimą“
- Baltijos žuvėdros „Lėlė“
- Tryliktojo „Pirmąjį sniegą“
- Aukštikalnio „Trisdešimt sidabri- nių“
- Almos Alpėsės „Kelionė į Ameri- ką“
- Vijoklio „Paskutinį šoki“
- Vienuolikos Vėjų „Batas“
- Kretingos Marės „Liuosininkės dukterė“
- Petro Sakalo „Kai visa tauta nai- kinama“

ir Prano Kupstelio „Senjojo Venciaus lobius“.

1950 metų rugsėjo 8 d. Chicagoje gyvenantiems teisėjams ir Literatūros Draugijos valdybos nariams atidarius slapyvardžius pasirašytus vokus, paaiškėjo, kad

Pirmąją premiją gavo Aloyzas Baronas, gyvenęs 1345 South 49 th Ave., Cicero 50, Ill.

Antrąją premiją gavo Antanas Tulys, gyvenęs 5235 Gulf Blvd., St. Petersburg 7, Fla.

Trečiąją premiją — J. Švaistas - Balčiūnas, gyvenęs 5315 So Maryland Avenue, Chicago 15, Ill.

Sonė Pipiraitė, Novelės konkurso teismo pirmininkė.

Kas Tie Laimėtojai

Pirmos premijos laimėtojas yra jaunas tremtinys, iš Vokietijos atvykęs į JAV. Antrosios — senas publicistas, gyvenantis Amerikoje. G. J. Švaistas - Balčiūnas, buvęs „Kario“ redaktorius.

Literatūros vakare 15. X. 50 visuomenininkė ir rašytoja gerb. Nora Gugienė ir poetė Sonė Pipiraitė taip pat pasakė vertingas kalbas, paskatindamos mūsų plunksnos darbuotojus kurti daugiau grožinės literatūros.

Eleonora Blūdžiūnienė, Chicago, 22. X. 50.

ESTŲ SKULPTORŲ RIIG ARGENTINOJE

Jos Meno Kūriniai

Salme Rosalia Riig de Reiman, gimus Estijoje ir baigusi Meno Akademiją Tartu mieste. Kaip skulptorė, žinoma savo tėvynėje ir už jos sienų. Dar prieš antrąjį pasaulinį karą ji lankė Vakarų Europos sostines, o karo metu atsidūrė Švedijoje, kaip tremtinė. Du metus gyvendama Švedijoje suruošė tris savo kūrinių parodas ir daugelyje parodų buvo išstaciūs savo kūriniai.

Argentinoje per porą metų taipgi jau suruošė savo kūrinių parodas Buenos Aires Meno Galerijoje Müller ir kt. Jos kūrinius matome oficialiame Argentinos vyriausybės ruošime „Rudens Salone“, o perėitą birželio mėn. pasirodė su savo kūryba Argentinos sostinėse Vieux Paris parodoje.

Ji dirba skulptūras natūralaus di-

dumo ir portretus. Užsakyms priima: Sanabria 968, dep. C. Es. Aires. Kada išsikalbėjome, kad ji daro ir medžio skulptūras, paklausiau ar pažįsta gruzina Erzia, pagarsėjusį savo darbais iš argentinieško kebračiaus. Taip, sako dailininkė, labai gerai. Ir pridūrė: Rusai priekintu atsiųst jam laivą, kad pargabenti jį jo gimtinės visais kūrniais. Na, kūrinius pasiėmė ir išvežė, o laivo žmogus art du metus laukė, kol pagaliau atėjo ir jam leidimas grįžti...

Ponia Riig de Reiman savo kūryba daro gražią propagandą savo pavertę tėvynėi, Estijai. B. K. A.

LINKEJIMAI MOTERŲ SKYRIAUS VEDĖJAI

Villa del Cerro lietuviškas siūnėia širdingiausias linkėjimus „A. L. Balso“ Moterų Pusiaurio vedėjai, gerb. Onai G. Ozinskienėi.

Vienas metinis vizitas sustiprina ryšius tarp mūsų. Galia, kad aplinkybės neleidia dažniau asmeniškai pasimatyti. Asmeniškas dviejų kaimyninių respublikų lietuvių susitikimas yra naudingas tautiniu ir visuomeniniu atžvilgiu. E. J. J.

Montevideo, 14. 3. 51.

Garsioji estų skulptorė Salme R. Riig de Reiman, jos marmuro skulptūra „Mergaitė“ ir du pėsčiai „Ex Libris“.

Kasdieniniai Reikalai

KANADOS PENKIUKŲ GYVENIMAS

Kanados vadinauosi Dionne mergaičių penkiukė sulaukė jau 16 metų amžiaus. Šiomis dienomis jos buvo pakviestos į New Yorką, kur labdarėbei skirtame subvime jos priminėjo svečius ir dalyvavo koncerte. Ta proga spauda patiekia šinių apie jų gyvenimą.

Kanados penkiukė yra gimusi neturtingoje šeimoje, tačiau tokio skaudaus retas gimimo faktas sukėlė sensaciją, kuria, kaip visomet, pasinaudoja biznis. Jų fotografijų panaudojimas, turtingų svečių lankymas, jų vardo panaudojimas reklamose joms suteikia nemažą pajamų. Todėl, sukakusios 5 amžiaus metus, jos jau turėjo 750.000 dolerių banko, o jų išlaidas tada jau atseidavęs 26.000 dolerių per metus.

Idomu, kad iš jų susidarė tartum kokia biznio įmonė, vėkiras verlas. Jų tėvas už jų globojimą gauna po 300 dol. kas mėnesis; gydytojas Daffoe, kuris jas priėmė gimstant ir visą laiką jas konsultuoja, gauna po 210 dol. per mėnesį; jo sekretorė — po 175 dol.; biznio vedėjas Munro po 500 dol.; globėjų tarybos sekretorius — po 150 dol.; mokytoja ir dvi slaugės — po 100 dol.; sargybos policininkui — po 110 dol.; dviem jo padėjėjams — po 100 dol.; buto vedėjai — po 35 dol.; dviem jos padėjėjoms — po 25 dol. Be to išlaidos maistui, tarnautojų maitinimui ir t.t. Tai istisas didelis Kanados penkiukės biznis.

GERB. E. JARMALAVIČIENĖ GRIZO IŠ LIGONINĖS

Sustiprėjus ponios E. Jarmalavičienės sveikatai, ji grįžo namo be operacijos. Jau aplankė savo dukrą prof. Paulą Jarmalavičiūtę de Bocage su jos vyru ir jų pirmagimiu sūnum.

Kilniai motinai linkėtina greito ir visiško pasveikimo. Volungė, Montevideo, 14. 3. 51.

JUANA GRIDZIUSKIENĖ leidusi atostogas Buenos Aires mieste, 14. 3. 51 grįžo savo šeimos židinį Comodoro Rivadavia. Čia būdama išsijūno savo vyro brolio dukrą, Sofiją Gridziuskaitę, 2 metų amžiaus, kurią sykiu išsivežė tolimon Patagoniją.

TERESE L. KURAITIENĖ, grįžusi iš Urugvajaus, vėl priima klientes savo madų salione: c. Pedro Bottini 2320, Munro; TE: 740. Ombū - 4747.

MARIJA Ž. PASERBSKIENĖ grįžo savo šeimos židinį po laimingos kovų operacijos, padarytos Penna ligoninėje, Buenos Aires.

ALICĖ STEPONAVIČIENĖ su jos vadovaujama moterų choru iš Chicago 28. X. 50 lankėsi Kanados Toronte, kur dainavo „Dainos“ rengtame koncerte.

REIKALINGA MOTERIS Aren- dar šeimai, namų ruošos darbu. Iš- laikymas ir \$280 mėnesiui. Kreip- tis asmeniškai: Máximo Páz 1099, Lanus.

TUMASONYTĖ — PAULAVIČIENĖ TREMTINĖ — SLAUGĖ

Išlaikiusi nustatytą III-ojo valsty- bės egzaminus, tremtinė V. Tumaso- nytė — Paulavičienė įgijo Registe- red Nurse — registruotos sesers tel- ses. Tuo tarpu tai yra pirmoji tremti- nė, išlaikiusi šiuos egzaminus. To- kiems egzaminams ruošiasi ir daugiau mūsų tautiečių.

OLIMPIA IR JONAS KIESY- LIAI baigė statyti namą Hurlingham (c. Manuel Ocampo) ir su savo sūnu persikėlė įn gyvenit. Ponia Kiesylienė savo namuose atidarė mo- terų grožio salioną. Pp. Kiesyliai prieš porą metų atvyko Argentinon iš Šve- dijos.

KONSTANCIJA Ž. DARATENI- NĖ su sūnum Vytautu, pradėdė atos-egas Kordobos kaimuose, grįžo į Es. Aires. Gyveno pp. Palsių pensione „Lituanis“.

KAMBARYS su baldais išnuo- miamas dviems vyrams. Tartis: Sr. J. Kanapinskas, Camacuá 78; TE. 63 - 8575

Baleto Artistė V. Adoma vičiūtė Prisimenant

Kuris iš Kauno V. Teatro lankyto- jų nepažinojo baleto artistės V. Ado- mavičiūtės? Ši gražiai, švelni bale- to šokėja nuo 1930 metų dalyvavo veik visuose Kauno V. Teatro baleto pastatymuose.

1944 m. vasarą ji pasitraukė iš Lie- tuvos kaip dauguma jos draugų — baletininkų: ji nebenorėjo sulaukti komunistinių „išvadotojų“.

Atsidurus Austrijoje, ji buvo pri- imta į Vienos Operos - Baleto Teatrą. Vėliau Poessnecke, Tueringioje, dar prieš kapituliaciją mokė lietuvių jau- nimą tautinių šokių. Gyvendama tremtinių stovyklose — Hanau, Det- molve, Blomberge — buvo ypatingai aktyvi: būrė jaunimą, davė pastatymo, dašnai šoko scenoje. Ją atė- mens daugelio stovykių lietuviai, kur- jai teko pasirodyti. Savo menišku šoku ji blaskė slėgiančią tremties nuotaiką, kūrė lietuvišką šokį. Ji aktyviai dalyvavo Lietuvių Tremties Baleto pastatytose „Copolit“ su Blombergo menininkais aplankė daugelį lietuvių stovykių.

1949 metų birželio 8 d. ji su duk- rele pasiekė Amerikos krantus, apsi- gyvenę Worcester, Mass., ir nuo pri- mos savaitės pradėjo dirbti fabrike. Po sunkaus fizinio darbo ji rūpiūčio 6 d., 1950 m., užmigo ir nebeat- kėlė... „M. D.“ — A. N.

LINKSMŲ Velykų švenčių, vi- somis šio puslapio skaitytojoms linki- P. M. publ. Vedėja.

Danutė Gilvydienė

kirpimo — siuvimo mokytoja Rio Cuarto 3244 Buenos Aires

Erika

(Tęsinys iš 919 Nr.)

Mokiniai ir kolegos labai greit ją pamilo. Mokėdavo ji klasėje ir suk- telti ir koja treptelti; vaikui bijojo, ir klausė, ir mokėti; būdavo mo- mentu, kai visiškai atvirai ir nuosir- džiavę iš pasijuoždavo prieš moky- toją. Pasakydavo jai ir tokių dalyku, ko kitam mokytojui niekadus neišdris- tų pasakyti:

— Paele mokytoja, išų tokios gra- žios lūpos, kaip uogos — — — Pasakė kartą berniukas; nežinia, ar nuosirdžiav, ar su ironija, kai Eri- ka nuėjo klasėn ryškiai darytom lū- pom. Užsėdavo jai kartais noras iš- kicial išsidažyt.

Rengdavosi ji kukliai, gražiai ir pro nuolatinių jos juokų, pro nuolati- nę giedrą, ji ėmė man rodytis visiš- kai graži.

Mokytojų kambary vien ir tegir- dėjo: „Erika“, „Erika“ — — — Visi ją mėgo; visi norėjo klausytis jos pokštų, visi mėgino ją paerzinti, nes meistriskai ji atsikirsdavo kiekvie- nam; ir būdavo juoko, būdavo klege- sio, būdavo užmirštama, išsiblaškoma ir pašlama ten, kur buvo Erika. Ji buvo sąmojus, lengvumo vadovė, bet ji buvo ir viena geriausių, teoriskai paruošta ir geriausiai išauklėta; jos klasė labiausiai mėgo studentai — praktiktantai ir lektorai. Ją, paste- bėjo ir vadovybė ir pradėjo kalbinti į asistentes.

Erika įstojo universitetan.

— Ypatingo linkimo į aukštėnūs mokslius pas mane nėra, bet neturin- ką veikti. Galį žmogus numirti nuo- boduliu: tokios vienodos visos dienos.

Ir jau visi žinojo ją universitete. Kolegos prašė ukradų, patarimų, tem- pė ją į kavinę, atseidavo į namus, nes visur šydėjo sąmojus ir jaunatvė, kur pasiskudavo Erika.

ALĖ RŪTA — NAKAITĖ

84 - tas. Visus juokais vadindavo savo mei- lėmės, simpatijomis arba kankiniais dėl jos abejingumo. Tačiau tai buvo tik žaismas. Tikrumoj ji turėdavo tikrai vieną draugą — simpatiją. Kai galutinai išsiskyrė su Ignu, visiška- iai suartėjo su Jonu. Atvažiudavo daž- nai ir teko iš arčiau pažinti. Eilinis žmogus, senstelėjęs, pasiilgęs šeimos ir saulėto žmogaus. Jis mylėjo Erika už jos nuosirdumą, už giedrą, už draugis- tiką atsidavimą. Jis tikėjo paruoš- ti iš jos tinkamą sau žmoną ir atsi- dėjęs ruošė. Globėjo tėviskai, mokė ir auklėjo broliškai, pratino prie sa- vęs atsargiai, pamazū, kad praptų kaip prie mylimo vyro, Erika gi jo nemylėjo.

— Bučiuoja kaip tėvas ar brolis, neįdomu. Ir visada su tais pamokais: nerūkyk, Erika, negerk, ramiau lai- kykis kompanijoje, taip garsiai nesijuok... Jeigu nepatinka, tegu eina sau. — O vis tik laiko mane prie jo tas nuolatinis jo gerumas, ta globa. Ir kartais man atrodo, kad jį myliu už viską labiau, ir taip sakau jam, ir bučiuoju tada apevaigus ir užmir- šus, kad jo veidas negražus, ir kad jis lėtas ir neįdomus kompanijoje, ir kad iš viso jis kaip kunigas. — Kartais vėl kartodavo man, kad

paauguoliams, ir jaunimui, ir subren- duosiems, ir seniams. Ir visų tarpe ji pasėdavo laisvumą ir jaunatvės giedrą.

Erika mėgdavo pasakoti. Dažnai ilgus vakarus rymodavau ant jos lovos galo, o ji gulėdavo, rūkydavo ir kalbėdavo. Ir visa apie ją, žinoda- vau: kas buvo, kas kiekvieną dieną ir valandą būna, ką ji mąsto ir iš- gyvena, ką jaučia, kas jai patinka ir nepatinka.

Jos motina buvo vokietė, tėvas pran- cūzas, o ji karščiausia Lietuvė.

— Aš čia gimiau, užaugau, maiti- naus iš šitos žemės, kaip gi galėčiau jos nemylėti? Visuose dokumentuose ji pati už- rasė Lietuvė, ir tikrai jos pavardė truputį skeldavo abejonių. Ji gi pati ir kalbos akcentu, ir mąstymu, ir nuosirdžiu patriotizmu buvo tikra lietuvaitė. Religijai motina davė protestantišką, bet Erika nesilakė jokios. Nevalkėdėjo bažnyčion, nesigriebė jo- kio sakramentų, tačiau kažin ar yra žmonių moralėsių ir religingėsių už ją. Su manim neįdavo ji kartais į lietuviškas pamaldas ir sakydavo, kad kai ištėkės už Jono, priims katalikų tikėjimą, nes šis religija yra lietuviš- kiausnia. Jai tai esą vistiek, bet dėl- liai lietuviškos šeimos. —

Ji mėgdavo pasakoti apie savo tė- vus ir ypač apie tėvą. Likimas jį atbloškė į Lietuvą, ir jis tikrai pa- milęs šitą kraštą. Esas geras žmo- gus, tikrai alkoholiškas ir karštuolis. Motina esanti gera motina, bet bly- ki, be charakterio, ir Erika ją nesid- dominti. Tėvas esąs truputį pasu- tęs ir dėl to, jai patinkas. Tėvo mo- tina buvusi slavė ir greičiausiai jis turįs slaviską kraują. Motinos tėvas gi buvęs lietuvis, ir čia Erika išve- da savo lietuviškumą. —

Erika turėjo daug draugų, kolegų, pažįstamų, simpatijų.

— Jūs būsit numeris 40 tarpe ma- no simpatijų, — sakydavo naujam pa- žįstamam.

— Jūs man patinkat; jaučiu iš jū- sų pusės simpatiją. Būkit numeris

Jono nemylį, kad nekados už jo ne- tėkės. O kai jis atvažiudavo, pa- sipuošusi, švitėdama eidavo su juo pasivaikščioti; ir imdavo iš jo glo- bą, ir dovanas, ir pinigius. Ir aš pa- tebėjau, kad ją gerai nutiekdavo, kai jis atvažiudavo su uniforma ir su pil- na pinigine.

Jonas neko jai nesigalėdavo: nei pinigų, nei laiko, nei globos ir mei- lės. Jis žiūrėdavo į ją visad atyžiai, sėkė kaip tėvas jauniausią ir jūdriaus- ią dukterį, patarinėjo ir mokė, kar- tais net barė, o vėl kartais nusileida- vo mažiems jos kapryzams.

Erika atvirai kartojė ir Jonui, kad jo nemylį, kad nekados už jo ne- tėkės, o tačiau buvo susigyvenusi su mintimis: Jono žmona, lietuviška — katalikiška šeima, daug vaikų, ramus — tylus gyvenimas. Ir prie tokių svajonių ji man sakydavo kartais:

— O vistik ištikima aš jam nebū- siu. Negalėsiu pakęsti tokio banaliai ramaus gyvenimo. Man įdomūs ir kiti žmonės, ir kiti vyrai. Kiekvienas ki- taip bučiuoja, kitaip myli. — Aš ir jam sakiau: tekėsiu už jo su sąlyga, jeigu leis flirtuoti. —

— Na, ir jis be abejoj sutiko? — Jis laiko mane vaiku ir žodžiais viską žada ir sutinka, kaip tėvas vaik- iui žada nupirkti. Jis galvoja mane

kaip vaiką užbovyti ir apgauti. O jis nežino, kad visada aš jį apgausiu, nes jis per geras ir todėl negudrus.

Jie susitikdavo kas savaitę: Jonas atvažiudavo, arba Erika važiuoda- vo pas jį.

Kartą ji grįžo kažkaip susimąsčiusi ir kelias dienas buvo lyg nesava. Aš neklusnėjau, tikrai stebėdavau ją ir galvoju apie priežastį. Bet Erika neko negali išgyventi viena ir neligai man reikėjo laukti išsipa- sakojimo. Po kelių dienų ji buvo vėl linkama kaip paprastai, vėl išvaistėsi aplink žaismui ir sąmojum. Bet vieną vakarą atėjo pas mane:

— Mile, turiu daug tau papasakoti. Ir papasakojo apie paskutinę jos ke- lionę pas Joną. Papasakojo smulkiai, kiekvieną savo ir jo žodį, kiekvieną judesį, kiekvieną jos išgyventą jau- mą, kiekvieną, raudonę ant jos ir jo veidų ir kiekvieną gyslų tvinktelė- jimą. Pasakojo su įkvėpimu ir man atrodė, kad jai tas buvo gražu, gra- žiausia iš visos juodvėjų draugystės ir gražiausia iš visų draugystių ir meilijų. Ji pasakojo ir raudo, ir akys jos šibėjo kažkokia nepaprasta ugnim. Ir aš mačiau, kad ji išgyvena vėl annos jausmus. Ji pasakojo man visą vakarą, pakartodama ir pabrėždama detales. Ir ji vertino pati tą pasako- jimą; ji džiugėsi tuo. Ji išgyvenu- si visa siela kiekvieną jų veidų raud- onę ir kiekvieną gyslų pulsą. Ir baigė savo pasakojimą:

— Mile, aš nusidėjau pirmą kartą gyvenime, bet aš nesigalėjau ir nieko nebūju. Jonas nekaltas, nes aš žai- dėjau ir viliojau. Jis išsėgando ir gal- lėsi, bet aš nesigalėjau, ir aš tik dabar pajutau, kad jį myliu.

Praėjo žiema, ir atėjo gražus pavasaris. Ir Erika ruošė naujam singni- niui. Jie turėjo vasarą susitokti ir sudaryti lietuvišką — katalikišką šeimą. Ji buvo vis tokia pat žais- minga, bet esmėje rimtesnė ir giles- nė. Ji pasakodavo dabar man da- niausiai apie būsimą šeimą. Jie tu- rės daug vaikų, ir visi bus geri lie- tuviai ir įdomūs žmonės. Bet ji truputį flirtuos ir su kitais. Tai pa- šadėjo jai leisti ir Jonas. Jis ją globos ir saugos ir sulaukys jos singni- nius prie bedugės. Bet jis viską jai leia, nes jis geras ir ją supranta.

Pavasarij išvažiavo Jonas į poligo- ną, ir jie ilgą laiką negalėjo susi-

tikti. Kai jis grįs iš poligono, tada pradės ruošti konkrečiai — vestu- vėms.

Ir staiga įvyko kažkas baisaus. Už- klupo kažkas, užklupo ne vieną Eri- ką ir ne vieną Joną, užklupo tikstantis- jaunų ir besimylintųjų kaip jie; ir se- nų — mirties laukiančių, ir maų — pasaulio dar nepažįstančių. Užklupo tikstantis, ir sutrypė, suniekino, ir pamerkė balsiai kancial. —

Erika truputį sirgo. Ji gulėjo lo- voje, aš sėdėjau prie jos, ir mes plepė- jom apie šį - tą. Gavėme girdeles dūn- dant, kažkas važiuo, skubėjo. Ar mažai pravažiuoja, ar mažai praveis- mas? Bet atėjo iš miesto šėmini- ninkė ir išbalnuo, išsėgandusi vel- du praverusi duris tyliai pasakė:

— Jie žmonės išveža. Mes nesuvokėm pradžioje to pasa- kymo. Nesuvokėm, ką tai reiškia — išveža — žmones — jie. Tik pasifil- ravoji vieną į antrą, ir instinktyviai mums pasidarė bėsis.

— Kur gi veža? — prašnabėdėjo. — Mile, kur jie žmones veža? —

— Nežinau. — Ir tada suskambėjo stipriai durų skambutis. Aš nuėjau atidaryti. Buvo tai Erikos sesers dukterė Aldutė. Ji greit ėjo kambarin ir padavė ma- žą popierėlį:

— Tota Erika, viena lenkė atėmė iš stoties. Mama liepė greit perduoti, gal teta dar jį rasite stoty. —

Aš prisilenkiau irgi prie jos, ir mes abi perskaitėm:

— Manė išveža. Lauk, Erika, su- grįsiu pas Tave, Jonas.

Erika užsimerkė. Aš stūrėjau į jos veidą ir mačiau, kad jis labai išbly- sko. Staiga ji šoko iš lovos, greit apsi- rengė. Aš norėjau palydėti, ji pamo- go man ranka ir greit išbėgo. —

Už poros valandų grįžo visis tokis pat išbalnis, atsigulė į lovą ir rūkė, rūkė. —

Stoty neberadau. Prieš kelias mi- nutes esalonas išvažiavo. —

Kelias dienas Erika nevalgė ir iš lovos niekur nėjo, tikrai rūkė. Paga- liau vieną dieną atsikėlė ir man pa- sakė:

— Mile, aš nusizūdžiu.

(Pabaiga sek. Nr.)

Lietuviška

Dantų Klinika

Consultorio Dental 'Pavón'

N. Krukauskas

Savininkas

DIRBTINIAI DANTYS — KARBNELES —

BLIOMBAVIMAS — DANTŲ TRAUKIMAS

(Dantistai diplomuoti viet. Universitete)

Priėmama: Pirmad. — trečiad. — penktad. 14-20 val.

Susikalbama įvairiomis kalbomis

PATARIMAI VELTUI DARBAS GARANTUOTAS

Av. Pte. PERÓN (buv. Pavón) 488, — AVELLANEDA.

(Priešais Avellanedos geležinkelio stotį)

Tikėk! Vienatvės valandose knyga ilks Tavo išlikimaisiu draugu.

Korespondentai rašo

VASARIO SESIOLIKTOSIOS LIETUVIŲ GIMNAZIJA

(Oro paštu „A. L. Balsui“)
 Vasario 16 Diepholzo gimnazijoje buvo atvėsta su ypatingai pakiliu nuotaika. Tai buvo ne tik Vasario 16 minėjimas, bet ir oficialus patios gimnazijos atidarymas, pavadinant ją: „Vasario sesioliktosios Lietuvių Gimnazija“.

Jau išvokė gimnazijos ir pradžios mokyklos skautai, pagerbdami žuvusius už Lietuvos laisvę, padėjo vainiką prie stovykloj pastatyto kryžiaus.

Šventės dieną naujai atremontuotoj gimnazijoje, skoningai papuošta erdvi salė buvo pilna svečių. Joje matėsi iš tolimų vietovių atvykę garbingieji mūsų visuomenės vadovai ir vokiečių augsti pareigūnai.

Iškilmes atidarė Diepholzo stovyklos Lietuvių Komiteto Pirmininkas p. Blumfeldas, kuris nusakė Vasario 16 reikšmę ir padėkojė VLIK'ui ir PLB Vokietijos Krašto Valdybai, ypač jos pirmininkui p. Zundel ir švie timo vadovui p. Karaliui už pagalbą steigiant ir išlaikant gimnaziją.

Turiningą kalbą pasakė PLB Vokietijos Krašto Valdybos Pirmininkas Inž. Pr. Zunde. Vokietijoje, jo žodžiais, buvo vienintelė galimybė steigti lietuvišką gimnaziją, ir ta galimybė buvo išnaudota. Nors sąlygos buvo ir sunkios, bet tikėjimas, kad ši institucija mums yra būtina ir kad lietuviškoji visuomenė ją tinkamai parems, leido sumanytą darbą įvykdyti. Toliau kalbėtojas pažymėjo, kad šia gimnazija lietuvių emigracija pasistatė paminklą daug patvaresnį ir reikšmingesnį, negu anksčiau Lietuvoje statytiems paminklai iš akmenų.

Po Krašto Valdybos Pirmininko kalbos sekė sveikinimai:

Atvykęs iš šios iškilmes iš Bonn, Vokietijos Pabėgėlių Reikalams Ministerijos Dr. Weber, kuris pirmojo Pasaulinio Karo metu yra 2 metus praleidęs Lietuvoje, perdavė savo ministerio vardu sveikinimus gimnazijai; stebėjosi lietuvių atkaklumui kurti čia savąją gimnaziją ir palinkėjo jai sėkmingai vystytis toliau.

VLIK'o Pirmininkas prelatas M. Krupavičius sveikindamas pažymėjo, kad laisvę atgausim drauge su kitom tautom, nors tam reikės ir padėti aukų. Tad ir ši gimnazija yra svarbi, kaip idealistinio jaunimo auklėjimo institucija ir turės suvaidinti ne mažesni vaidmenį, koki suvaidino pirmojo Karo metu Voronešo Lietuvių Gimnazija. Baigdamas kreipėsi į čia pat sėdintį Dr. Vydūną: „Mielas Vydūne, pasidėkime: nemirsim tol, kol negrįšim į laisvą Lietuvą! Atidavėm Tautai savo jaunystę, kurybą, ir norime parvežti į Lietuvą savo kūnus.“ Šis kreipimasis išaukė spontaniškai audringą publikos pritarimą.

Toliau, Niedersachmo Vidaus Reikalų Ministerijos Regirungrat Dr. Geffer sveikinimo ministerio vardu.

BALFO Direktorius Europai J. Valaitis sveikino lietuvių amerikiečių vardu ir palinkėjo ištvėrmės išaiškinti tą gražią lietuvišką kultūros židinį, o Amerikos lietuvių stengsis jam padėti.

Anglijos lietuvių majoras Liūdzius, palinkėjo kitą Vasario 16-ą švęsti Lietuvoj, o tuo tarpu lietuviškajam jaunimui išnaudoti laiką mokslui savoje gimnazijoje.

Krašto V-bos narys, Simonaitis pasidžiaugė, kad gimnazijoje yra nemaža dalis iš Mažosios Lietuvos kilmę mokinių ir linkėjo gimnazijai išaukiėti jaunimą gerais patriotais. Lietuvi visuomenės vardu lietuviškai pasveikino p. Alksnis.

Paskutinis, entuziastingai visų sutiktas, kalbėjo Dr. Vydūnas, pažymėdamas, kad tauta, kuri ūgdė tikrąjį žmoniškumą, negali žūti.

Baigiamąjį žodį tarė Gimnazijos Direktorius Dr. A. Palaitis. Padėkojė visiems sveikintojams, karštai kreipėsi į jaunimą, nurodydamas Pilėnų Kunigaikščio Margio pavyzdį, kuris parodė priešams, kokia ištvėrmė glūdi lietuvi dvasioje. Ragino, kad Lietuvos Nemuno vingiai ir tėviškės

Restoranai — Barai

A. Degulis, P. Olsauskas, Kaz. Stankevičius ir A. Švaris, savininkai

Geras valgiai. Pirmos rūšies gerimal. Nebrangios kainos. c. Pedro Mendosa 2117. Tel. 21-2952

RESTORANAS "DOS AMIGOS" K. Paulauko ir M. Kamsainko PASEO COLON 449, BA. AIRES Tel. 33, Avenida 3202 Pukūs valgiai, baras, rezervadai išmązams.

vainikai nuolat sekty ir keliant ir gulant ir kad jaunimas visada išaiškity širdyje skaisių ir gražų Lietuvos vais da. Padėkojo visai ellei gimnazijos remėjy visuose pasaulio kraštuose.

Oficialiai daliai pasibaigus, prasidėjo meninė dalis. Čia dar jaunus, vos 3 savaitių, gimnazijos choras, vedamas mok. Janonio, padainavo i dainas; tautiškių šokių šokėjai, vadovaujami mok. Skirpstūnaitės, pasuko 4 tautiškus šokius; keli mokiniai padeklamavo eilėraščių; prie gimnazijos esančios pradžios mokyklos mokiniai taip pat pasuko, vadovaujami mok. Bimbirienės, ir dviem valaisiais paveikslais programa baigėsi.

Iškilmingai suskambėjo iš visų kurtinių Lietuvos Himnas ir šventės dalyviai pradėjo skirstytis, išsinešdami naują pasiryžimo nugalėti klititis ir ištverti.

Iškilmės buvo filmuojamos ir perimtos į plokšteles radijo transliacijai. A. V.

SIS TAS IS URUGVAJUS LIETUVIŲ GYVENIMO

Vasario 16 minėjimas Urugvajuje praėjo gražiai Kultūros Draugijos patalpose ir per radio. Didelė padėka priklauso p. Martine Bersecho už palankius mūsų tautai žodžius. Kas dėl gitaristų, tai publika mano, kad atėity reiktų duoti lietuvių kompozitorių kūrinių.

Kun. V. Mikalauskas atvyko vasario mėnesį ir žada apsigyventi Urugvajuje, nes į čia tapo pakirtas dvasiškos vyriausybės.

Naujasis Urugvajaus prezidentas, demokratinės „Batlistų“ partijos narys, ir viceprezidentas Al. Brum, kiek girėdėjų, yra palankiai nusistatę Lietuvos atžvilgiu.

P. L. Bendruomenės Urugvajaus laikinas Organizacijos Komitetas (LOK) kas kart vis daugiau šalininkų visuomenėje suranda. Jeigu ton įsirašys mūsų demokratiniams visuomenininkai, tai nebus jokios baimės, kad joje viespatautų, viena srovė.

Lietuviška knyga Urugvajuje sunkiau gauti už auksą. Jau 1950 metais, minint Vasario 16, vienas „A. L. Balsui“ bendradarbis simboliskai paaukavo 16 knygų Kultūros Draugijai. Bet jos, kaip ir senos knygos, ten buvo pavestos kandių ganyklai. Dabar mokytoja gerb. Stanevičienė, bandydama atitaisyti senos valdybos klaidas, pūtkiai sutvarkė knygyną. Trečiųjų Teismo Narys.

COMODORO RIVADAVIA MIESTUI 50 METŲ

Vasario 23, 1951 Comodoro Rivadavia atšventė savo 50 metų įkurtuves. Patagonijos tyrinėtojas, A. Francisco Pietrobelli, italas, tą miestą įsteigė 1900 metais, pastatydamas pirmutinį skardinį namelį. Einant jo prašymu, vasario 23, 1901 metų, Argentinos respublikos prezidentas, Julio A. Roca, paskelbė šio miesto įkurtimą, pirmo jūrų kaptimo vardu, pasiekusio pirmoju šiu tyru krantus, y. El Comodoro Martin Rivadavia.

Pirmieji lietuviai, apsigyvenę netoli nuo Comodoro Rivadavia, tada vadintoje Colonia Esperanza, dabar Colonia Sarmiento, yra gerb. šlapeliai, pirmieji praskyrę kelius į šį kraštą. Paskui į šį turtingą, nors vėjuotą kraštą atsikėlė Baltūsai, žiukai, Jan kauskai, vėlonis Tučius ir keliasdešimt kitų mūsų šeimynų — buvo pirmieji tuo didelės atities krašto gyventojai. Verė švenčionienė.

JUAN V. LIMBA
 2a. Santa Rosa 3566
 TE: 740-Florida-3663
 Mekaniska dirbtuvė. Mašinių konstrukcija ir patalsymai.

NERVŲ IR PROTO LIGOS Liaukų nenormalumai DR. SANCHEZ AIZCORBE Paraguay 1365 Tel. 42-8425 Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

Baras - Restoranai "EL RAPIDO" Federikas Grunovas Savininkas CENTENERA 3204. T. A. 61-1785 NUEVA POMPEYA - BA. AIRES Priekus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gerimalai. Pavieniai ir šeimynos kviešama apsilankyti.

IS SVEICARIJOS LIETUVIŲ GYVENIMO

Sveicarijos Lietuvių Bendruomenės įsteigimas. 1950 m. rugpjūčio 20 d. Zeuriche buvo sušauktas sveicarijos Lietuvių Bendruomenės steigiamasis susirinkimas. Susirinkime dalyvavo 23 asmenys. Pirmininkavo dr. A. Gerutis, sekretoriavo dipl. inž. G. Boleckis.

Bendruomenės valdybom išrinkti: kun. dr. J. Navickas, dr. A. Gerutis ir p. E. Garbačiauskienė. Kandidatai: dipl. inž. J. Stankus ir p. A. Paulaitis. Į garbės teismą išrinkti: dipl. teis. K. Truska, dr. J. Augėvičius ir dipl. inž. G. Boleckis. Revizijos komisija sudaro: pulk. J. Giedrys, dr. V. Dargužas ir p. S. Gamp — Mašalaitė.

Apie sveicarijos Lietuvių Bendruomenės įsteigimą visi šiame krašte gyvenantieji lietuviai buvo painformuoti atskiru pranešimu. Jame, tarp kita, buvo pranešta, kad Bendruomenės sekretariato adresas yra toks: Zeurich-Höngg, Hohenkingenstrasse 23. Tel. 56 73 29.

Be to, painformuota, kad valdyba laikinai nustatė tokį nario mokeskį: dirbantiems — 12 frankų metams, nedirbantiems — 3 frankai metams.

Nario mokesčio dalis skiriama Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Vyriausijai Valdybai ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Kultūros Fondui.

Birutė šaulytė, paskutinio Lietuvos pasutinio sveicarijoje dr. Jurgio šaulio dukte, nuo pareitų metų gruodžio 1 d. dirba Bazelyje kaip privatinė sekretorė pas prof. T. Reichsteina, kuris pernai gavo chemijos Nobelio premiją. Panelė šaulytė kelis metus dirbo kaip direktijos sekretorė vienoje Bazelio laivininkystės bendrovėje.

Berne gyvenantieji lietuviai susirenka viena kartą per mėnesį tarpusavyje ryšiams palaikyti. Pobūviusose gausiai dalyvauja taip pat Lietuvoje gyvenę sveicarijai. Prieškalėdinio susijimo programa buvo surinkta aukų Diepholzo lietuviškajai gimnazijai 20 vokiečių markių.

Juozas Bulota, ats. kap. ir dipl. inž., pirmas atbėgėlis į sveicariją, iš Prancūzijos išvažiavo į Kanadą, kur apsigyveno Montrealyje. P. Bulotos šeima dar laikinai pasilikę netoli Pariziaus, bet jau apie Velykas rengiasi išvykti iš Europos.

Sveicarijos lietuvių skaičius nuolat mažėja. Perėitų metų rugpjūčio mėn. į Amerikos Jungtines Valstybes išvažiavo p. Kazio Zukauskas (apsigyveno Brooklyne) ir p. Zigno Markevičius šeimos (iškūrė Detroitė). Med. stud. A. Zukauskas iš USA sugrįžo ir vėl studiuoja Berne. P. Jonas Lada y, 1948 m. baigęs menų mokyklą Lausanne mieste, 1950 m. lapkričio mėn. išvyko į Kanadą ir sustojo Montrealyje. Trumpai prieš Kalėdas iš Bazelio į USA išvažiavo p. Ona Vaitkuvienė. (Sveic. Liet. Biuletenis).

„AUSTRALIJOS LIETUVIS“ 35 Cator St., W. Hindmarsh, Adelaide SA, Australia. Pirmas nepartinis lietuvių laikraštis Australijoje, išeinąs kas dvi savaites, teikia plačią vietos lietuvių gyvenimo informaciją. Leidžiamas 30 — 40 pusl. dydžio. Prenumerata Argentinoje: metams 15 pezų, pusel metų — 8. Užsisakyti per „A. L. Balsui“ Redakciją.

„LIETUVA“ Ibcuy salose gražioje gamtoje trijų upių santakoje (Tres Bocas Sagastume, Islas del Ibcuy) V. V. Nalivaikos yra moderniskai įrengtas vasarnamis

„LIETUVA“ Čia galima pasimaudyti, laiveliu paplaukioti, pameškeroiti, įvairių medžių parko pavėsy grynu oru pakvėpuoti bei ramiai pasilsėti. Užinteresuoti smulkesnes informacijas gali gauti ir rezervuoti kambarius: Turizmo Agencijoj Florida 165 (Galeria Guemes) escritorio 529, piso 5, T. E. 33-9584.

CINZANO VERMOUTH

S. L. Arg. Veikimas

SIRDINGAI SVEIKINAME SUSIVIENIJIMĄ

Tryliktojo, visuotinio Susivienijimo Lietuvių Argentinoje skyrių atstovų suvažiavimo proga, įvykstančio kovo 17 ir 18 dienomis, 1951 metų, sirdingai sveikiname šios Draugijos darbuotojus ir visus narius, linkėdami, kad Susivienijimas nuolat stiprėtų ir jungtų Argentinos lietuvius.

Bendradarbiaudami spaudos, savisaipos ir tautinės kultūros veikime, neužmirškime mūsų tautos tragedijos sveitinųjų okupacijoje.

Visi išvien už Lietuvą ir už Susivienijimą! „A. L. Balsui“ Redakcija.

Nauji Kapai

JURGĖ CEKANAUŠKĄ AMŽINYBEN PĀLYDEJUS

Kovo 8, 1951, mirė vienas seniausių Argentinos lietuvių kolonijos pionierių, Jurgis Cėkanauskas, sulaukęs 85 metų amžiaus. Gimęs Eberėnų apskrityje, išauklėtas lietuviškoj dvasioj, visą savo gyvenimą didžiavosi lietuviu esąs. Argentinoj atvyko 1909 metais. Sunki buvo gyvenimo pradžia naujoje šaly. Dirbo kaip geležinkelietis. Buvo darbuštas, tapus ir abiemis savo stūmus sugebėjo įkvepti savo gimtosios šalies melbė, rūpinosi, kad sūnus pasiektų aukštesnį mokslą ir taptų savitovėsiais sunkioje gyvenimo kovoje.

Prieš 17 metų mirė vėlonies žmona, Marcelė Cėkanauskienė, o prieš 9 metus mirė iš Lietuvos atsivežtas sūnus Antanas Cėkanauskas, kuris dėl savo išradimingo metalo industrijos srity buvo vadinamas Pietų Amerikos lietuvių Edisonu.

Cėkanauskų šeimos vardą su pagarbą mimi ne vien Argentinos lietuviai. Vėlonis Antanas Cėkanauskas buvo tas asmuo, kuris išvertė ispanų kalbon Paugos parasytą pirminę Lietuvos Nepriklausomybės Deklaraciją, kurioje pirmojo pasaulinio karo metu buvo pareikšta, kad lietuvių tauta nenori rusų „globos“, bet nori tapti nepriklausoma. Toji deklaracija tapo pas kelbta „La Prensa“ skiltyje ir sukėlė plačią komentarų.

Anturas, Argentinoje gimęs Jurgio Cėkanauskos sūnus, inž. Jonas Cėkanauskas, yra argentiniečių mokslo ir visuomenės organizacijų vadovybėje, bet sykiu ir lietuvių tautos reikalai jam ne svetimi. Visur su pasididžiavimu kalba lietuviškai, ar tai savo tėviki, susijimuose ir t. p.

Jurgis Cėkanauskas didžiausiam meilėdme paliko minėtą savo sūnų inžinierių su marčia, ponis Katalina P. Cėkanauskienė ir jų vaikučiais Ruben, Olga ir Blanca, su kuriais drauge paskutiniaisiais metais gyveno. Nemažiau liūdi vėlonies Antano Cėkanauskos šeima: Ponia Emilija T. Cėkanauskienė su dukromis Sofija su vyru, Nėlida ir Irėnė, kurios nuolat senelį lankydavo.

Išreikšdamas paskutinę pagarbą seneliui pažįstamos lietuvių šeimynos, kaip ir minėti giminės, atsiluntė daugybę gyvų gėlių vainikų. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis savo šeimos panteone, šale savo žmonos karstov.

Visai pp. Cėkanauskų šeimai, dideliems mūsų tautiniai kultūrinio darbo

DAKTARO KAZIO GRINIJAUS ATSIMINIMAI IR MINTYS 303 puslapiai, su autoriaus paveikslu. Išleido „Patria“. Tai enciklopedinės vertės darbas, su daugybe Lietuvos atbūdimo žadintojų pavardžių ir plačia autoriaus biografija, kuri pati saivame yra vaizdinga mūsų tautos istorija. Kaina \$10. Užsakymus su pinigais siųsdami adresuokite: Casilla de Correo 303 Buenos Aires, Argentina.

„LIETUVA“ Čia galima pasimaudyti, laiveliu paplaukioti, pameškeroiti, įvairių medžių parko pavėsy grynu oru pakvėpuoti bei ramiai pasilsėti. Užinteresuoti smulkesnes informacijas gali gauti ir rezervuoti kambarius: Turizmo Agencijoj Florida 165 (Galeria Guemes) escritorio 529, piso 5, T. E. 33-9584.

Nepaprastas - Įdomus - Naudingas ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO KALENDORIUS 1951 METAMS

Consultorio Dental MITRE
 DR. ADOLFO SEMERIA — Dentista

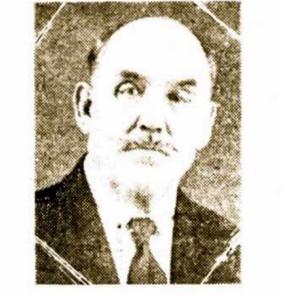
Beskausmis gydymas, traukimas, plombavimas. — Sudėjimas naujų dantų. — Ilgametė praktika. — Priėmimas kainos. — Kalbama lietuviškai, rusiškai, lenkiškai. Priėmimas antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 14 iki 20 val. Av. MITRE 714. T. E. 22-6966 AVELLANEDA

Atostogos ir Poilsis
 Norintieji patogiai, lietuviškoje gamtoje, prie upės ramiai pailsėti, važiuoja atstogauti J. A. Burokų

Žemaitijon
 SAGASTUME CHICO, VIA CANAL SAN FERNANDO

Visi patogumai, lietuviška virtuvė, mandagus patarnavimas. Rezervuokite kambarius iš anksto: SANCHEZ PENAUD agent. Florida 165 (Galeria Guemes) piso 5, esq. 529. T. E. 33-9584.

remėjams, reikiame gilia užuojautą dėl garbingo senelio, Jurgio Cėkanauskos mirties.

A. A. JURGIS CEKANAUŠKAS, palaidotas savo šeimos panteone Sarandi kapuose 9.3.1951 m.

A. A. ZIGMANTA ŠIRVINSKĄ PALAIDOJUS

Kovo 6, 1951, savo namuose, Villa Sastre - Temperley, nuo širdies smūgio amžinai užmerkė akis Zigmantas Širvinskas, 54 m. amžiaus. Vėlonis Argentinoj buvo atvykęs 1927 metais, iš Vilkolūjo kaimo, Panemunio valsčiaus, Rokiškio apskrityje. Buenos Aires mieste 21 metų dirbo kaip elektros laidų mechanikas CADE bendrovėje.

Vėlonis Širvinskas turėjo daug draugų Argentinoje, nes buvo gero būdžio ir visų gerbiamas lietuvis. Visą laiką prenumeravo „A. L. Balsui“. Lietuvoje liko motina ir dvi seserys. Argentinoje didžiausiam nuliūdimė liko gyvenimo draugė Emilija Pumputyte.

Dalyvaujant dideliem lietuvių skaičium, vėlonis tapo palaidotas su religinėmis apeigomis, kurias atliko kun. Dr. K. Černiauskas, pašventinant amžino poilsio vietą Lomas de Zamora kapuose. Lai bus lengva išlėtis amžinai svetingos Argentinos žemėje. J. Stasiulevičius.

A. A. ZIGMANTAS ŠIRVINSKAS, palaidotas Lomas de Zamora kapuose 8. 3. 1951.

PALAIDOJIMUI SUAUKOTA \$ 900

Onytės Raubaitės ir Juanitos Zurbaitės iniciatyva tapo sudarytas aukų lapas, pagal kurį vėlonies Zigmanto širvinsko palaidojimui sekantį aukavo šie geraširdžiai tautiečiai:

Po \$100: Juozas Deveikis ir Klemensas Balčiūnas (s).
 Po \$50: Lionginas Zlotkus, Jonas Stastulvičius ir Juan Calver.
 Po \$30: P. Jassas, A. Vilutis, Kl. Balčiūnas (t), A. Zukauskas, K. šiaudkulis ir R. Ferreiro.
 Po \$20: V. Rauba, J. Tamašauskas, B. Dalinkevičius, K. Šavinis, K. Kuduks, J. Ascila, A. Čiančys ir Ona Gri-

Despensa "La Fe" ANTANAS BUNDINIS Savininkas šviežias valgomas prekes ir gerą alų bei vyną gausite pas mus pigiau negu kitur. Prašom apsilankyti ir pasitikrinti. Canning 1706 ir Costa Rica 4401 Telefonas 72, Parque 4025

„PAGUODOS ŽODŽIAI“
 I. Jėzus sako: „Tenusisgąsta jūsų širdis: jūs tikite į Dievą ir į mane tikėkite. Mano Tėvo namuose daug buveinių. Jei taip nebūte, būčiau jums pasakęs, nes aš einu jums vietos prirengti. Kuomet aš būsiu nuėjęs ir prirengs jums vietos, vėl ateisiu ir pasiimsiu jus pas save, kad, kur aš esu, ten ir jūs būtumete. Kur aš einu, jūs žinote ir kelią žino te... Aš kelias, tiesą ir gyvenimą. Ne vienas neatėina pas Tėvą, kaip tik per mane.“ Jono Ev. 14:1-4,6.

Žodžiai iš Knygos Knygos. Skaitykite šventąjį Raštą!

Norintiems veltui nusijusime Ap. Jono šv. Evangeliją.

LIETUVIŲ MISIJOJ DRAUGIJA, Incorporated, Box 488, Chicago 90, Ill., U. S. A.

Pirkite „Dangiškos šviesos“ plokštelių!

galiūnaitė. Po \$15: P. Gečėnė ir Br. Virbickas. Po \$10: K. Misiūnas, A. Butner, J. Zurbaitė, J. Kupčinskas, V. B. Chavart, D. Galinaitis, S. Vago, M. Savčiuk, O. Olsen, J. Lopez, C. Mežanskis, S. Veikalas, A. Misiūnas, A. Rinkevičius, J. Gradeckas, M. Čiūčiūnienė ir A. Petraitienė. Ona Marcos \$9. C. Seneca ir N. N. po \$5. Juan Almedo \$2. Viso labo \$901.

Juanita Zurbaitė.

PADĖKA

Sirdingai dėkoju visiems, kurie nepamiršo manęs, mano nelaimės valandoje, mano gyvenimo draugui, Zigmantui širvinskui mirus. Ypatingai dėkoju Klemensui Balčiūnui (s), Ramonui Ferreiro ir Juozui Deveikiui už laidotuvių sutvarkymą; Onytei Raubaitei ir Juanitai Zurbaitei už aukų parinkimą, kun. Černiauskui už religinių apeigų atlikimą ir visiems geraširdžiams kaimynams ir giminėms, palydėjusiems ir amžiną poilsio vietą ir prisidėjusiems su morale ir materialie parama mano skaudžios nelaimės ir gilaus liūdesio valandoje.

Emilija Pumputyte (Širvinskienė).

MIRĖ ANTANAS DIKTANAS

Vasario 21, 1951 mirė Antanas Diktanas. Palaidotas Lomas de Zamora kapuose 22. 2. 51.

Didžiausiam nuliūdimė Remedios de Escalada miestelyje liko žmona Magdalena, sūnus Antanas ir dukte Anita.

VEZANT I LIGONINE MIRE JONAS PLIKIS

Montevideo priemiestyje, Villa del Cerro, nuo kraujo atakos galvon mirė lietuvi darbininkas Jonas Plikis. Jis buvo našlys ir prieš porą metų buvo vedęs Elzbieta Dijkienę.

Cerriškis.

Kovo 14, 1951.

— MIRĖ Brazilijoje vasario 10, 1951: Vytautas Jusevičius, žašletis, 41 m. amžiaus. Pranas Jučnėvičius, ešerėniskis, 71 m. amžiaus. Vaclovas Bražinskas, traktietis, 49 m. amžiaus. Vasario 11, 1951 mirė Petras Kažanauskas, 79 m. amžiaus, kilęs iš Sieskų parapijos. M. 1.

QUILMES BOCK la mejor cerveza

